Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 48 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Lapkričio-November 28, 1947 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXVI

KAS KALTAS UŽ PASKUTINĮ DIDĮJĮ KARĄ

Sovietai Sustiprino Hitlerio Jėgas

New Yorko laikraštis Sunday News paduoda įdomių faktų, kurie parodo kodel Hitleris sustiprėjo tiek, kad bandė užkariauti visą Europą.

Komunistai ir jų pritarėjai bando įkalbėti pasauliui, kad pamirštų Stalino susitarimą su Hitleriu, pasirašytą 1939 metais, ir kad tas susitarimas apie savitarpinę paramą buvo vykdomas iki to laiko, kol Hitleris griebė už gerklės savo buvusį draugą-talkininką Juozą Staliną 1941 m. birželio 22 d.

Komunistų ir jų sankeleivių aiškinimu ši sutartis buvusi tik neišvengiamas reikalų susiburimas ir kad gudrusis Stalinas tą sutartį gabiai panaudojęs pasiruošimui į karą, kai, tuo tarpu, Vokietija ėjusi vis silpnyn.

Toks samprotavimas labai šlubuoja, kai pažiurima į tikrą reikalų eigą per visą dvidešimties mėnesių Stalino su Hitleriu draugavimosi laikotarpį.

1939 metais prekyba tarp Rusijos ir Vokietijos buvo labai silpna. Tais metais Vokietija užpirko iš Sovietų visokių reikmenų vos už $11,000,000, kuomet iš Vokietijos į Sovietus eksportuota reikmenų mažiau, negu tiek. Bet jau 1940 metais pasidarė tikras stebuklas: iš Rusijos išgabenta į Vokietiją visokių reikmenų net 14 kartų daugiau, negu 1939 m. Ši per pirmuosius 6 mėnesius 1941 metais — iki Hitlerio karo su Lenkija — Sovietai išsiuntė į Vokietiją reikmenų dusyk daugiau, negu perėjusiais metais, ar net 28 kartus daugiau, negu 1939 m.

Kokius reikmenis Juozas taip gausiai siuntė Adolfui? Gal džiovintus barščius, ar kriuzuotas vyžas, ar velykinius margučius? Paimti karo pabaigoje Vokietijos vyriausybės slapti dokumentai parodo ką kitą.

Stalinas siuntė Hitleriui tokius reikmenis, kurie svarbiausi karo pabuklų gamybai. Štai kai kurie Vokietijai suteikti reikmenys: javų 810,813 metr. tonų 1940 m., o 713,493 metr. tonų 1941 m... žibalo 700,000 tonų 1940 metais, kuomet 1939 m. buvo pasiųsta tik 5,000 tonų... vatos 355,000 pundų 1940 m., o kitu pusmečiu 327,000 pundų, kuomet visam pasauliui bet kuriais pirmesniais metais Rusija parduodavo vatos nedaugiau 204,000 pundų.

Prieš Pearl Harbor įvykį Hitleriui buvo susidarę dideli sunkumai su karo medžiaga del Anglijos sudarytos blokados jurose. Tuo laikotarpiu Stalino parama pašalino Adolfo visus rupesčius.

Stalinas apsukriai sugebėjo apiplėšti savo šalies badaujančius piliečius, neduodamas jiems svarbiausių pragyvenimui reikmenų, kad suteikus savo "kamarotui" Hitleriui 55% viso Hitleriui reikalingo mananganeso, 71% chromito, 73% fosfato, 40% neapdirbto medžio, 44% celiulozės, 57% faneros ir kt. ir kt.

Aišku, kad su tokia parama, Hitleris galėjo drąsiai tęsti karą.

Rodydamas savo talkininkui gerą širdį, Stalinas rėmė Hitlerį taip, kaip Amerikos prezidentas Roosevelt rėmė Angliją.

Dokumentai rodo, kad Stalinas buvo pavedęs vokiečiams naudotis Murmansko uostu. Jei Sovietams but pavykę pralaužti per ledus kelią Vokietijos kreiseriui pasiųstam į Beringo jurą, tai vokiečiai butų sulaikę, ar bent sutrukdę musų laivų susisiekimą per Pacifiką.

Ekspertai sako, kad, jei ne Stalino parama, Hitleris nebut galėjęs tęsti karo po Lenkijos sugriovimo. Bet Stalino sustiprintas Hitleris tiek įsivyravo, kad pasijuto visagaliu Europos viešpačiu ir vos tik neišpylė kailio pačiam savo geradariui Stalinui, kurį išgelbėjo tik Amerikos parama.

Prancuzijos Kabinetas be Raudonųjų

Paryžius. — Naujasis Prancuzijos premieras Hobert Schuman sudarė Ministrų Kabinetą iš 19 narių, kurių tarpan neįtilpo nei vienas komunistas. Nors komunistai ir priešinosi Schumano premieravimui, bet vis tik tasai "Amerikos kapitalizmo įrankis" buvo įgaliotas sudaryti šalies vyriausybę. Kabinetui sudaryti pavyko tik po nepertraukiamų konferencijų su partijomis net ištisas 28 valandas, kurių laiku kariuomenė su paruoštais ginklais saugojo visus didžiuosius miestus nuo galimų įvykti sukilimų. Apie milijonas sustreikavusių geležinkeliečių gryžta į darbą.

Susirinko Keturi Didieji

London. — Šį antradienį Londone susirinko keturi didžiųjų valstybių ministrai tartis apie taiką su Vokietija ir Austrija. Rusijos atstovas Molotovas atskrido sekmadieny. Ameriką atstovauja Valstybės Sekretorius Marshall, Prancuziją — Užsienių ministras Bidault, o Angliją — Ernest Bevin.

Pasiskubino Susituokt ir Mirt

Greensburg, Pa. — Praėjusį sekamiednį buvo paskirta 24 metų jaunikio vestuvės su 21 m. nuotaka. Jaunieji nenorėjo taip ilgai laukti ir penktadieny susituokė teisme. O jau sekmadienį jaunavedžiai išvažiavo į užmiesčio kapines, įvedė į automobilį išpučiamąjį motoro vamzdį, užsidarinėjo lankus ir užtroško motoro smalkėmis.

Mirė Lenkų Redaktorius su Visa Šeima

Varšuva. — Savo bute netikėtai pasimirė opozicinio laikraščio Gazeta Ludowa redaktorius Dr. J. Batorowicz su visais keturiais savo šeimos nariais. Laikraštis buvo ištremtojo Lenkijos Kaimiečių Partijos vado S. Mikolajczyko kontrolėje. Spėjama, kad redaktorius su šeima buvo nunuodyti.

Ginčai Del Palestinos

New York. — Amerikos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijai (UN) H. V. Johnson pareiškė, kad nors JAV pripažįsta Palestinos padalinimo legalumą, bet to padalinimo plane nemato gvarantijos, kad tas padalinimas sustabdys žydų nekooperavimą Palestinos klausimo sprendimuose ir reikalauja, kad dabartinis padalinimo planas butų pakeistas. Kartu patariama ir arabams neskėtrioti.

Gero Išradimo Bandymas Nepasisekė

Chula Vista, Cal. — Čia vienas išradėjas pagamino automobilį su sparnais. Nori važiuoti žeme — važiuok sparnus parietęs. Nori skristi oru (tai parankumas!) — iškėsk sparnus ir lėk. Nei duobių, nei raudonų žiburių, nei policininkų... Malonumėlis!

Tik pirmasis bandymas pasibaigė verksmingai. Beskrisdama oru ta stebuklinga mašina atsisakė veikusi. Rezultatas — plumt į žemę, triokštpokšt — ir nėra mašinos! Ir vairuotojas vos sprando nenusisuko.

Nori Taikos Indijoje

New Delhi. — Mahometoniškojo Pakistano žymus politikierius Hyderabad pareiškė, kad visi nesutikimai tarp Pakistano ir Indijos gal bus taikiai užbaigti, jei Indija pasiliaus siuntusi savo kariuomenę į Pakistaną.

Brrr! Bus Šalta

New York. — Šio didmiesčio valdyba paskelbė gyventojams taupyti kurą, kurio trukumas jau dabar jaučiamas. Taupymui siulomas toks planas:

1. Nešildyti kambarius daugiau kaip 65 laipsnių F.
2. Nevartojamus kambarius laikyti uždarytus, be šilimos.
3. Laikyti uždarytus langus ir duris.
4. Sudėti antruosius langus ir duris.
5. Insuliuoti sienas, lubas, katilus ir garo vamzdžius.
6. Suderinti šildomuosius aparatus.

Žada Išeit iš UN

New York. — Naujosios valstybės Indija ir Pakistanas pareiškė, kad jei Anglija nepagerins savo santykių su Pietų Afrika, tai šios abi valstybės išeisiančios iš Jungtinių Tautų organizacijos.

SLA RAŠTINĖS DALIS PERKELTA Į BROOKLYNĄ

SLA Centro name, kuomet prie einamų kasdieninių organizacijos darbų dasidėjo dadėtiniai darbai, kaip tai: konversijos pravedimo milžiniškas darbas ir Emigracijos darbai, kurių atlikimui reikalingas didesnis skaitlius raštinės darbininkų ir dokumentų palaikymui reikėjo įsteigti eilę naujų Varstyklių (Files), kasdieninių darbų atlikimui susidarė ankštumas ir kliutys.

Brooklyne SLA turi namą vadinamą Alliance Hall, kuriame didelės ir erdvios dalies nuomininku buvo p. K. Buivydas, kuris šio mėnesio pradžioje tą vietą apleido.

Patvarkyme tinkamesniam einamų SLA darbų atlikime, dalis SLA raštinės jau yra perkelta į minėtą namą Brooklyne, adresu 197 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Į tenai yra perkelta Konversijos darbų galutinas baigimas ir sutvarkymas ir taipgi Emigrantų darbai, kurių atlikimui perkelti dirbti ir keturi raštinės darbininkai. Tų darbų atlikimui vieta buvo priverstinai reikalinga.

Kitų visų SLA darbų atlikimas ir Tėvynės išleidimui spaustuvė, kaip buvo taip pasilieka New Yorke.

Susivienijimo 207 Kuopos Koncertas

Manchester, Conn. — Veikli SLA 207 kuopa stropiai rupinasi ne tik savo narių ir visos organizacijos gerove, bet ir lietuviško meno palaikymu. Įrodymas — gruodžio 13 dienai jau paruoštas įdomus koncertas salėje 24 Golway St. Programą užpildys artistai iš Brooklyn, N. Y. su Manchesterio jauna soliste Lilian Bastytė ir Hartfordo deklamatorka Beverly Johnson. Šios dvi naujos musų padangėje žvaigždutės kartu su brooklyniečiais svečiais kelia šios apylinkės lietuviuose didelio susidomėjimo.

Skelbime sakoma, kad koncertas prasidėsiąs lygiai 8 val. vakare ir kad bilietus iš anksto pardavinėja kuopos valdybos nariai ir komisija. Tai busiąs pirmutinis tos rušies koncertas šiame mieste.

Karaliaučiaus Burmistro-Komunisto Pranešimas Apie Bolševikų Viešpatavimą

Aš, Hermanas Maskovskis, gimęs 1899 m. lapkričio mėn. 11 dieną Krensburge, buvęs Richardo-Anderso lentpiuvės darbininkas, išgyvenau visus praėjusius metus Karaliaučiuje, kaip miesto burmistras ir gerai susipažinau su visais žiauriausiais bolševikų nusikaltimais tuo baisiausiu laiku.

Iki kol man asmeniškai neteko matyti bolševikų, buvau komunistas. Už komunizmą išsėdėjau nacių kalėjime 3 metus. Kai rusai įsiveržė į Rytprusius, musų kalėjimą likvidavo ir mane paleido. Nuvykau į Karaliaučių, bet savo šeimos neberadau. Trumpą laiką dirbau savo senoje firmoje, kol 1947 m. balandžio mėn. 7 d. rusai paėmė Karaliaučių.

Kai aš dokumentaliai įrodžiau, kad nacių buvau nubaustas už komunizmą, jie mane paskyrė Ponarto rajono miesto Burmistru. Kai pravedėme miesto gyventojų registraciją, o tas atsitiko apie 1945 m. birželio mėn. 15 d., pasirodė, kad Karaliaučiaus miestas turėjo per 100,000 gyventojų. Visi nacių partijos nariai, jų simpatikai, taipgi visi kurie prisipažino buvę valdininkai, buvo tuojaus suareštuoti ir į Isrutės ir Labguvos lagerius išsiųsti. Karaliaučiaus teismo kalėjimas buvo politinių kalinių prikimštas. Celėse, kur anksčiau talpindavo po vieną kalinį, dabar kišo po aštuonis ir dešimts. Mes, įvairių miesto rajonų burmistrai, bent po kelis sykius apžiurėjome kalėjimus ir matėme kas ten darosi. Vien tiktai gegužės mėn. 1945 m. mirė ir dingo kalėjime 1,500 kalinių.

1945 m. birželio mėn. 20 d. mes 12 miesto burmistrų buvome liudininkais masinės ekzekucijos Erich Koch ir Walter aikštėse. Šioje aikštėje virš 1,000 pasmerktų žmonių turėjo buti nužudyti kirviais. Tiktai du iš visų pasmektų susilaukė malonės, tarp jų vienas buvo mano firmos, kurioje dirbau, prokuroras Flachas. Jų mirties bausmė buvo pakeista į 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimą. Karaliaučiaus miesto nacių partijos kreisleiteris Wagneris buvo pakartas.

Del maisto, tai jau balandžio mėn. padėtis pasidarė katastrofiška. Tada mes miesto burmistrai kreipėmės į rusų komendanturą ir prašėme soduose ir aikštėse duoti žmonėms nors po mažą sklipelį žemės, kad galėtų pasisodinti bulvių ir daržovių. Komendantura musų prašymą patenkino ir leido žmonėms sodintis daržoves ir bulves. Gegužės mėn. pabaigoje rusai konfiskavo visus šiuos sklypus nuo žmonių ir pastatė prie jų rusų sargybas. Vien tik mes burmistrai, kurie turėdavome baltą juostą ant rankos galėjome įeiti į savo darželį ir pasiimti bent kiek daržovių savo reikalams.

Birželio mėn. pabaigoje Karaliaučiuje pradėjo siausti šiltinė. Kasdien mirdavo apie 300 žmonių. Šitas mirusių skaičius atrodė ne taip didelis, bet reikia prisiminti, kad gyventojų skaičius per paskutinius du mėnesius buvo tiesiog išgastingai sumažėjęs. Pragyvenimas šiek tiek pagerėjo , kai pasisekė gyventojams parupinti šiek tiek bulvių. Badas viešpatavo mieste. Kiekvienas gyventojas teoretiškai turėjo gauti dienai 200 gramų duonos, pagal korteles, bet ir to gauti negalėjo. Už markutes-korteles duonai turėjo sumokėti po 10 rublių, o uždarbį turintieji net po 20 rublių. Šios kainos niekas neįstengė sumokėti, nes markės buvo be vertės, o rublių nors teoretiškai ir uždirbdavo, bet jų negaudavo. Tik burmistrai gavo po 360 rub. mėnesiui. Už pinigus nieko nebuvo galima nusipirkti, nes nebebuvo nei krautuvių, nei jokių amatninkų.

Išbadėję gyventojai mėgindavo eiti į rusų arklių ligoninę ir gauti arklienos. Del rusų žiaurumo šitie mėginimai irgi budavo surišti su gyvybe. Iš moterų, kurios į minėtą arklių ligoninę patekdavo, dažnai tik pusė įėjusių sugrįždavo. Kitas išžagindavo ir nužudydavo. Šitas baisias tikrenybes man asmeniškai persitikrinti teko. Kada neįmanoma buvo iš 200 gramų duonos išgyventi, tai žmonės ne tik paskutinius daiktus ir rubus atiduodavo, bet ir savo gyvybę rizikuodavo.

Kunigai Bekmanas ir Muelleris, kurie del antifašistinio nusistatymo buvo nacių nubausti, kreipėsi į rusų komendanturą ir prašė, kad visas bulvių lupenas ir kariuomenės maisto likučius, atiduotų vaikams ir negalintiems seniems žmonėms dirbti. Komendantas jų prašymą patenkino. Bulvių lupynos buvo suskirstytos į mažas porcijas ir padalinamos. Tačiau vaikų žemiau 4 metų ir senų žmonių mieste nebeliko. Vieninteli žmonės, kurie šiek tiek geriau maitinosi, tai moterys, kurios iš rusų kareivių buvo susilaukusios vaikus.

Del epidemijos, maisto ir nuolatinių areštų gyventojų skačius iki rudens sumažėjo pusiau iki 50,000 gyventojų. O kai aš pabėgau iš miesto, t. y. vasario mėn. pabaigos gyventojų skaičius buvo belikęs vos 32,000. Kadangi man, kaip burmistrui, teko išduoti maisto korteles, tai gyventojų skaičių gerai žinau.

1945 m. spalių 6 ir 7 d. raudonosios armijos šventės proga, buvo rusų kareiviams leidžiama sauvališkai elgtis. Vyrai, kurie rusams pakliuvo į rankas buvo apmušami, o moterys išgėdinamos. Mano motina 71 metų amžiaus taip pat buvo išgėdinta, ko pasekoje neužilgo pasimirė. Kalėdų švenčių proga buvo beveik visi vyrai suareštuoti, kartu ir mes burmistrai. Miesto gyventojai nuo sausio mėn. 1 d. iki 16 d. jokio maisto negavo.

Dėka vieno geležinkeliečio pagelba ir papirkimo, pasisekė man pabėgti. Patekau Lenkijon, kur galutinai buvau apiplėštas. Vėliau patekau į Berlyną.

Šį pranešimą aš rašau laisva valia, nė kieno neverčiamas. Te žmoniškas pasaulis žino apie tuos baisumus, kurie daromi ten, kur bolševikai įkelia koją. Rytų Europa baisenybėse. Pasaulis tą turi žinoti. Aš daugiau nebe komunistas ir be reikalo sėdėjau kalėjimuose už komunizmą, kad vėliau pamatyčiau jo baisumus.

Hermanas Maskovskis.

Didžiausias Lėktuvas Pasaulyje

San Diego, Cal. — Lapkričio 23 d. čia išbandytas į orą pirmu kartu pasikėlęs didžiausias XC-99 lėktuvas, kurį pastatė Consolidated Vultee Aircraft Corp. Lėktuvą pastatyt ėmė 4 metus ir jis kaštavo $15,000,000.

Šiame lėktuve gali skristi 400 reikalingai apginkluotų kareivių. Lėktuvas turi šešis 3,000 arklių jėgos variklius, kurie gali vežti daugiau, negu penki lokomotyvai. Gali paimti 21,116 galionų kuro ir skrenda po 300 mylių per valandą, nuskrendant 8,100 mylių tolį. Svorio gali nešti 100,000 svarų. Didumas — penki aukštai ir miestiško kvartalo (bloko) ilgis. Apačioje yra atidaromos vietos, pro kurias gali išmesti kareivius, ar nešamus daiktus. Lėktuvo svoris 133 tonai. Reikalui esant, jis gali buti kaipo oru skrendanti ligoninė, kurioje gali gulėti 300 sužeistų kareivių su reikalingais jiems aptarnautojais.

Štai ir Patikimas Sekretorius

Bangkok, Siamas. — Pernai kažkas nužudė Siamo karalių Anandą Mahidol. Dabar teismas susekė, kad karalių nužudęs jo paties patikimas sekretorius leitenantas Vajarachai Chaiyasithwet (ir tokių pavardžių esama!) Dabar tas chaichajus slapstosi su nuversta tos šalies ministru pirmininku, kur nė su žiburiu surasti jų negalima.

Slapstosi Belaisviai

Washington. — Valdžia paskelbė, kad iš atgabentų į šią šalį karo belaisvių paspruko ir kur nors slapstosi 17 vokiečių ir 2 italai. Kiti beveik visi belaisviai jau išgabenti atgal į Europą.

Kongresas Nesiskubina Atgaivinti Nuomų Kontrolę

Washington. — Senato bankininkavimo komitetas nutarė tuoj svarstyti keturių punktų programą prieš infliaciją, bet atidėjo prez. Trumano prašymo svarstymą tuoj pravesti algų-kainų ir apriboto racionavimo kontroles. Komiteto pirm. Tobey (R., N. H.) sakė, komitetas ateinančią savaitę pradės svarstyti įstatymus pratęsimui nuomų kontrolės, atstatyti lengvu išmokėjimu pirkimų suvarkymą, suvaržyti bankų teikiamą kreditą ir gal net pakelti įmokamas sumas javų rinkose.

Tohey sakė, kad žmonės žiuri į kongresą laukdami greitų veiksmų apriboti pragyvenimo pabrangimą. Anot jo, Amerikos žmonės pyksta del šių dienų kainų kilimų, ir kongresas privalo turėti pakankamai drąsos ir išminties surasti budų tai problemai išspręsti.

Šaukia Sustabdyt Badą ir Komunizmą

Washington. — Senato Komitetas Užsienių Reikalams reikalauja, kad JAV Kongresas paskubėtų paskirti 597 milijonus dolerių Europos žmonėms apsiginti nuo bado ir nuo komunizmo. Del artėjančio bado Europos didmiesčiuose kyla riaušės, kurioms vadovauja, kaip paprastai komunistai, žadėdami išalkusioms minioms "darbininkišką rojų".

Los Angeles, California. — Kai čia atskrido iš New Yorko lėktuvas DC-4 ir visi keleiviai skubiai išlipo lauk, tai vienas keleivis įkyrai pasiliko sėdėti savo kedėje: jis buvo negyvas. Policija, apkrausčiusi jo daiktus, rado du svaru heroino. To svaigalo vertė $300,000. Keleivio buta kokio ten R. Masey, 45 m. amžiaus.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America
DR. M. J. VINIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ----- $1.50
To Foreign Countries ---- $2.00
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

SLA

PASTABOS

Šeštas apskritys gražiai atžymėjo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 60 metų gyvavimo sukaktį. — Lapkričio 2 dieną, Dariaus-Girėno sveta i n ė j e, Chicagoje, SLA šeštas apskritys buvo surengęs pokylį atžymėjimui SLA 60 metų gyvavimo sukaktį. Pokylis visais žvilgsniais buvo sekmingas, nes jame dalyvavo daug publikos, pasakyta gražių Susivienijimo ir lietuvybės reikalais kalbų, pagerbti užsitarnavę veikėjai-veteranai ir kuopų pareigunai, kurie per daug metų pasišventusiai Susivienijimo labui dirbo ir dabar tebedirba. Taipgi pagerbti praeito karo veteranai ir žuvusių karo laukuose karių motinos. Gražia angliška kalba karo veteranus pasveikino SLA iždo globėja p-lė E. Mikužiutė. Ji padėkojo karo veteranams už atliktus herojiškus žygius ir kvietė juos pasilikti SLA nariais ir darbuotis lietuvių tarpe.

Priėjus prie pagerbimo ilgiausia išbuvusių Susivienijime narių šeštame apskrityje bei Chicagoje ir jos apylinkėje, paaiškėjo, kad iš moterų narių ilgiausia išbuvusi yra **ponia Nora Gugienė,** SLA iždininko adv. K. P. Gugio žmona, o iš vyrų ilgiausia išbuvęs **dr. A. Juška.** Po to seka buvęs Tėvynės redaktorius **V. S. Jokubynas, adv. J. Borden, K. Liutkus ir Veronika Bigelienė.** Jie visi priklauso Susivienijime nuo 1903 metų ir buvo apdovanoti.

Taigi šeštas apskritys ir jo veikėjai užsitarnauja didelės padėkos už surengimą iškilmingo pokylio ir atžymėjimą SLA 60 metų gyvavimo sukakties. Valio SLA šeštas apskritys ir jo veikėjai Chicagoje ir jos apylinkėse!

★

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ketvirtas apskritys, gyvuojantis Conn. valstijoje, turi daug energingų veikėjų, todel ką jis tik rengia, visuomet buna geros pasekmės. Praeitą vasarą apskritys buvo surengęs išvažiavimą-pikniką, kurio surengimu rupinosi brolis J. Trečiokas ir kiti žymųs darbuotojai. Dabar metiniame apskričio suvažiavime buvo išduotas raportas, iš kurio sužinota, kad nuo išvažiavimo apskričiui gryno pelno liko $567.29. Išvada aiški: kas nuoširdžiai dirba tas ir pelno. Ketvirto apskričio veikėjai visokius darbus dirba nuoširdžiai, moka juos dirbti, todel jie ir pelno.

★

Susirgo ponia Vileišienė. — Tėvynės redakcija gavo žinią iš Waterbury, Conn., kad ten gyvenanti ponia Vileišienė, buvusio Lietuvos atstovo Amerikoje velionio Jono Vileišio žmona ir ponios Alenos Devenienės motina, sunkiai susirgo. Del tos priežasties p. Devenienė, kuri visai neseniai sugrįžo iš Europos ir turėjo daug svarbių ir butinų reikalų atlikti New Yorke ir kituose miestuose, juos atidėjo tolimesniam laikui. Linkime poniai Vileišienei greitai pasveikti.

M. L. VASIL.

Gazdinimai ir Demoralizacija

Dabartinė Maskvos politika paremta tiktai propagandiniais gazdinimais ir pokarinio Europos atstatymo darbų demoralizacija. Gazdinimo propaganda Maskvai naudinga tame, kad išgazdinti žmonės ne tiktai Rusijos teritorijoje, bet ir pavergtose valstybėse, ramiai kentėtų ir nedrįstų pasijudinti prieš žmonijos istorijoje dar nebuvusią žiauriausią komunistų diktaturą ir priespaudą. Užtaigi Maskva savo propaganda ir skelbia apie turimą atominę bombą ir kitas baisenybes, kuriomis galinti sudeginti pasaulį. Tai blofas, kuriuomi stengiamasi pratęsti žmonių krauju ir ašaromis permirkytas komunizmo viešpatavimo dienas.

Pokarinio Europos atstatymo darbų demoralizavimas, tai tikslus komunizmo sėjimas išbadėjusių žmonių tarpe. Maskva gerai žino, kad Europos atstatymui daugiausiai gali prisidėti Amerika ir tuomi ji įgaus įtaką visose valstybėse, pakreipdama jas savo pusėn. Bet kuomet atstatymo darbai demoralizuojami, žmonėms dingsta viltis greitai sulaukti geresnį rytojų ir juose nyksta pasitikėjimas Amerikos išgalėmis ir pajėgumu. Pasitikėjimo netekę žmonės pasvirs komunizmo pusėn ir prisidės kad ir savo ateities gyvenimui pavojingiausį žygį daryti.

Nereikia daleisti, kad to nemato ir nesupranta Amerikos ir Anglijos diplomatai. Jie tą mato ir supranta, bet kodel taip toli leidžia eiti ta kryptimi?

Amerikos Valstybės Sekretorius Marshall, Chicagoje kalbėdamas su Užsieniu Santikiavimo Tarybai ir Vaizbos Butui, atvirai pareiškė, kad dabartinė Rusijos propaganda pavojinga pasauliui ir kad Rusija tą daro savo nepasotinus po karo apžiota nauja teritorija 280,000 ketvirtainių mylių, su 20,000,000 gyventojų. Taipgi jis pareiškė, kad Londone įvykstančiame iš eilės penktame "Keturių Didžiųjų" pasitarime nustatyti pokarinę taiką Europoje, Amerika turės atvirai ir aiškiai pasisakyti.

Atviras ir aiškus pasisakymas, reikalingas ne tik neatidedamai dabar, bet jis buvo reikalingas tuojaus po karo pabaigos. Jeigu tas butų buvę padaryta, šiandien šimtai milijonų Europos žmonių jau turėtų susikurę bent šiokį tokį pakenčiamą savistovų gyvenimą.

Pokariniai diplomatų pasitarimai nedavė ir dabar neduoda viltį draugiškam susitarimui žmonijos gerovei. Užsispyrėlis ir susitarimus trukdantis komunizmas privalo buti sudraustas ir privestas prie reikalingos tvarkos. To nepadarius, ką gi pasaulis susilauks matydamas manijakišką komunizmą stovintį ant badu ir vargais išmarintos Europos milžiniško kapinyno.

Be rimtai nustatytos pokarinės taikos ir tvarkos, Amerika savo geraširdiškumu ir duosnumu neišgelbės Europos. Mes galime rengti šimtus ir tukstančius vadinamų "Draugingumo Traukinių"; galime davonomis sudėti milijonus tonų maisto, medikamentų ir drabužių, bet tuomi Europos ir kitų šalių žmones nepavalgydinsime, jų sveikatą neapsaugosime ir juos neaprengsime, jeigu nebus sutvarkyta, kad jie patys galėtų pradėti kurtis pastovų gyvenimą.

Padėkavonės Diena

Lapkričio 27 dieną praleidome kaipo tradicinę Amerikos šventę, vadinamą Thanksgiving Day, arba Padėkavonės Dieną. Ją praleidome prie puošnių stalų, apkrautų įvairiausiais skaniais valgiais. Ją praleido kiekvienas geros valios amerikietis su tuo kilniu jausmu, kad jis yra sotus, laimingas ir laisvas, už ką kiekvienas esame dėkingi. Tą dieną praleidome linksmai, kad už musų pečių nestovi ginkluotas žandaras, gręsiantis mums vergija. Ją praleidome linksmai ir už tai, kad už musų pečių nestovi bado šmėklą gręsianti mums mirtimi.

Bet kaip tą dieną praleido milijonai žmonių gyvenančių kitose valstybėse, kurių tarpe randasi ir tukstančiai išvargintų ir išbadėjusių lietuvių šeimų. Jie susėdę apie savo tuščią stalą ir prie jo matydami išbadėjusius savo šeimos narius, išblyškusiais veidais mažus kudikius, ar galėjo buti dėkingi ir reikšti kam padėką? Vieton padėkos, jie skausmu veriančiomis širdimis tik tykiai galėjo paklausti: Žmogau, kada gi tu busi tikru žmogumi? Jeigu tu myli buti laisvas, tai kodel nori matyti milijonus vergų? Jeigu tu nori turėti nuosavus namus, tai kodel juos atimi iš kito žmogaus? Jeigu tau mielas gimtinis kiemas, tai kodel kitą iš gimtinio kiemo išvarai? Teisybė! Ar tu tebesi pasaulyje? Jeigu esi, tai kodel šimtai tukstančių lietuvių, latvių, estų ir kitų tautų žmonių šiandien neturi teisės gyventi savo gimtose šalyse. Kodel gi leidi pavergėjams sauvaliauti? Tai tokiame jausme jie praleido Padėkavonės Dieną.

Tegul ši Padėkavonės Diena mus amerikiečius paskatina dar daugiau buti savo šaliai ištikimais. Dar daugiau pasiryžusiais ginti šalies laisvę ir jos tradicijas, už ką šiandien džiaugsmingai esame dėkingi ir ateityje busime dėkingais.

K. P.

DAUGIAU VIENYBĖS IR SISTEMOS

Rašo **Vytautas**

(Tąsa iš per. Tėv. num.)

Reikia, kad nors pradėtų tą medžiagą rinkti, pagal reikalą versti į lietuvių kalbą ir vėliau planingai naudotų. Tai pareikalaus darbo ir išlaidų, bet atsiminkime, kad ir Informacijos Centro renkamoji medžiaga irgi to reikalauja. Tai nereiškia, kad reikėtų apleisti tos įstaigos iki šiol dirbtą darbą, bet priešingai — reikia jį praplėsti ir pagyvinti, įnešant į musų spaudą daugiau gyvo žodžio, daugiau įvairumo, o svarbiausiai, daugiau organizuotumo ir sistemos.

Manyčiau, kad butų butinai reikalinga, kad visu tuo susirupintų kokia nors centrinė lietuviška įstaiga, kuri vėliau tos srities informacinę medžiagą planingai skirstytų visų demokratinių pakraipų lietuviškiems laikraščiams. Tos įstaigos darbui galėtų buti labai naudingi rašytojai ir žurnalistai iš pabėgėlių tarpo, kurie galėtų jai pristatyti labai daug medžiagos ne tik iš savo pačių ar kitų lietuvių gyvenimo, bet užrašyti visą tai, ką jie gali patirti iš kitų tautybių pabėgėlių, su kuriais jie dabar dažnai kartu gyvena ir su kuriais juos turi jungti bendra neapykanta komunizmui, pavergusiam jų visų tėvynes.

Tačiau šiuo atvėju reikia pašalinti vieną negerovę, kuri labai stabdančiai veikia į žurnalistinio darbo galimumus pabėgėlių tarpe, o man pačiam sudarė jau daug kartų karčių nusivylimų ir didelių kliučių.

Žinau, kad vakarų Vokietijos rašytojai ir žurnalistai yra susiburę į sąjungą ar sąjungas ir girdėjau, kad jų gyvenimo sąlygomis kaž kas rupinasi. Taip pat žinau, kad jie ten turi gana striopią ir turiningą spaudą, kuri leidinių skaičiumi ir patiekiamos medžiagos kokybe daugeliu atvėjų pralenkia kai kuriuos Amerikos lietuvių periodinius leidinius. Tačiau mano manymu, ta spauda neatlieka to vaidmens, kurį galėtų ir privalėtų atlikti, nes šiuo atvėju Vokietijoje esantieji musų žurnalistai yra tokiose sąlygose, kurių neįsivaizduoja nei vienas laisvojo pasaulio žurnalistas. Pirmiausiai turime atsiminti, kad tie žmonės jau du metus gyvena nuolatinėje baimėje, kad vieną gražią dieną bus užklupti naujos komunistinės invazijos, kuri kitiems atneš tik vergiją ir gal but greitą ar lėtą mirtį, bet visiems pabėgėliams, o ypatingai ką nors rašantiems žurnalistams bei rašytojams, atneš baisų komunistų kerštą su visais bolševikiško žmonių mėsinėjimo "pajvairinimais". Lengva suprasti, kad žmonės, kurie nuolat mato ir jaučia prie savęs NKVD šmėklą, neturi galimybės ir dvasinių jėgų išvystyti tai kurybinei veiklai, kuri dabar galėtų lemiamai prisidėti prie bendros kovos prieš komunistinius melus ir propagandą. Tie, kurie vis tik ką nors rašo, irgi didelėje daugumoje iškrypo iš teisingo kelio, nes jie rašo daugiausiai tik pačių pabėgėlių vietinei spaudai. Ar yra tikslu, rašyti apie komunizmo pavojų tiems, kurie patys yra matę bei pažinę komunistus ir nuo jų pabėgo net iš savo gimtosios pastogės? Ar yra tikslu, tiek daug darbo skirti jau pakankamai paties gyvenimo įsąmonintų tautiečių sąmoninimui, kuomet šimtai tukstančių laisvų lietuvių Amerikoje apie tikrąjį komunizmo veidą nežino beveik nieko, arba net yra jau tų pačių komunistų apmulkinti ir apsvaiginti? Kaip tik į ten reikėtų nukreipti visą žurnalistinio darbo svorį, tuo tarpu, kai pabėgėlių stovykloms pilnai pakanka tik bendro pobudžio informacinės medžiagos.

Visa ta medžiaga, kuri šiuo laiku neplaningai išeikvojama dešimtims pabėgėlių leidžiamų laikraščių ir laikraštėlių, su kaupu užpildytų kelis rimtus leidinius Amerikoje, arba aprupintų tą centrinę lietuviškos spaudos koregavimo įstaigą, kuri visą tai galėtų planingai skirstyti ir tiekti jau esamiems Amerikos lietuvių laikraščiams. Tačiau reikia, kad kas nors tuo klausimu imtų rupintis, pasiimtų iniciatyvą ir surastų tam darbui reikalingų žmonių ir lėšų.

Grįžtant prie E u r o p o j e esančių musų rašytojų bei žurnalistų, reikia pažymėti dar kai kurias aplinkybes, kurios tų žmonių gyvenime ir darbe vaidina labai didelį vaidmenį.

Nežiurint tariamo saugumo, kurį visiems pabėgėliams vakarų Europos valstybėse teikė ir teikia UNRRA, IRO, įvairių valstybių Raudonojo Kryžiaus įstaigos arba pagaliau tų valstybių vyriausybės, jie visi kol yra laikomi Europoje nesijaučia saugus. Jie visi pakankamai gerai pažįsta komunizmą ir jo vadus Sovietų Sąjungoje, kad nors vieną momentą galėtų tikėti, jog bolševizmas mano sustoti ten, kur jis yra šiandien. Tuo laiku, kai vakarų Vokietijoje laikomi tik silpnučiai vakarų demokratijų kariuomenių kontingentai, o jų pagrindinės (irgi palyginti silpnos) jėgos yra kaž kur už jurų marių, Sov. Sąjunga laiko keleriopai didesnius kariuomenės kontingentus čia pat pašonėje, o jos pagrindinės milijoninės laukinės gaujos laukia pasiruošusios kiek toliau, bet irgi čia pat, Europoje. Reikia tik kokio nors kremliaus bandito mostelėjimo, kad visą, dar šiuo momentu laisvą, Europos likutį pultų ir per porą dienų užtvindytų raudonieji. Kiek laiko tokiu atvėju sugaiš Jungtinės Amerikos Valstybės, kurioms gi reikės sušaukti savo senatus ir kongresus ir ten ilgokai del susidariusios padėties išsikalbėti? Pabėgėliai tiki, kad bolševikai vienu šuoliu dar negalėtų užplusti Amerikos, arba, jei prasidėtų karas, kada nors jį pralaimėtų, bet viena yra tikra — iki tam momentui visi pabėgėliai butų jau dešimts kartų išmėsinėti ir jų nesuspėtų išgelbėti nuo NKVD keršto jokia jėga, net ir turinti atominės bombas, tačiau kitame žemės pusrutulyje.

(Užbaiga bus)

Amerikos Lietuvis Tremtinio Akimis

Šita apybraiža nemėginsiu pilnai charakterizuoti Amerikos lietuvio, tiktai pasipasakosiu, kaip atrodo tremtiniui jo lietuviškas brolis — tautietis Amerikoje, ko iš jo tremtinys tikisi ir laukia.

T r e m t i n i ai-pabėgėliai atsidurė Vakaruose ne iš meilės Hitleriui, Musoliniui ar kuriam kitam, ne ieškodami šitų ponų malonės, pagalbos. Jie patraukė į Vakarus, norėdami kuo labiau nutolti nuo raudonojo siaubo ir kuo greičiau susidurti su vakarinių alijantų kariuomenėmis, kurios perduotų juos alijantinių tautų globai. Lietuvių žvilgsniai ypatingai nukrypo į JAV, kadangi tenai daugelis turi dėdes, tetas, pusbrolius. Kurie gi ir nieko neturi iš giminių, žino, kad Amerikoje yra lietuvių kuone tiek, kiek ir tėvynėje, ir tas žinojimas kiekvieną suramina, padrąsina.

Lietuviai tremtiniai neapsivylė: pasipylė laiškai, siuntiniai, drabužiai, studentams stipendijos, vaikučiams dovanos ir tt. Ir tapo amerikietis lietuvis tremtiniui kaž koks stebuklingas, nematomas, nuostabiai geras dėdė, kuris viską gali, visko turi, svarbiausia — turi gerą širdį. Nuplyšusieji apsivilko amerikoniškais apsiaustais, eilutėmis, suknelėmis, batais. Paklaussti, iš kur taip pasipuošė, linksmi ir išdidųs tik prataria:

— Iš Amerikos! Lietuviai siunčia.

Vaikučiai šoka aplink eglutę, šokoladą kramto, negali atsigardžiuoti ir vis bėga prie motinų klausinėdami:

— Mama, iš kur tas Amerikos dėdė gavo šokolado?

Kitas sako:

— Turi buti labai geras tas lietuvis dėdė Amerikoje, kad šitokį gardų šokoladą pats nesuvalgo, o mums atsiunčia!

Prieš kokias šventes žiurėk — jau vienas, kitas, trečias džiaugiasi:

— Siuntinį iš Ame r i k o s gauname. Atsiliepė tokie tolimi giminės, bet geri žmonės: nei neprašėm, patys atsiunčia.

Ir prisimena dar anie metai tėvynėje, nepriklausomoje tėvynėje. Po didžiojo karo kokie sunkųs buvo metai! Reikėjo atsistatyti ukiai, reikėjo sudegintiems miestams prisikelti, reikėjo steigti, statyti mokyklas. Dirbo lietuviai, prakaitavo, statėsi, kurėsi, o iš užjurų plaukė Amerikos lietuvių aukos, pašalpos, pavieniai siuntiniai, siuntinėliai. Dėdė, sesuo, brolis, teta, pusbroliai — po doleriuką, po kelis, po siuntinį drabužių — visa buvo didelė parama ukininkui, darbininkui, valdininkui, moksleiviui. Ir jeigu mes džiaugėmės, kad Lietuva kėlėsi, augo, sparčiai augo nepriklausomybės laikais ir butų augusi bei klestėjusi toliau, jeigu ne baisios okupacijos, karas ir vėl okupacija, tai to džiaugsmo ir to pasididžiavimo didelė dalis priklauso Amerikos lietuviams.

Tremtinys prisimena anuos laikus; jis junta ir dabar amerikiečio brolio globą, jis drįsta tikėtis ir del ateities. Baisi jo dabartinė buklė, baisi nežinia laukia jo rytoj, bet tremtinys žino: yra Amerikos lietuviai, kurie kaip muras saugo jį, kurie kaip geroji dvasia galbsti, kurie ištrauks jį iš to košmaro ir apsaugos, ir priglaus, ir padės tapti vėl žmogumi, laisvu ir kuriančiu žmogumi. Plaukia afideivitai, tiesias tartum tiltai per prarają; tiltai, kuriais pereina ir pereis tukstančiai; ir butų didelis džiaugsmas, kad pereitų visi!

Amerikos lietuvis ir atvažiavusiam į JAV tremtiniui vis tebėra tas "gerasis dėdė", nes tikrai parodo daug geros širdies: apipila dovanomis, patarimais, padeda rasti darbą, kambarį, neatsisako ir piniginės pašalpos pradžioje, jeigu esi reikalingas. Ir tas didelis, turtingas, nuostabaus tempo, svetimas kraštas pasidaro iš karto nebesvetimas. Tremtinys čia randa užuovėją, randa daug gerų dzukiškų, aukštaitiškų širdžių, randa išsilikusių tikrų lietuvių suvalkiečių, žemaičių, randa dvasinį atsigaivinimą jų parengimuose, suėjimuose. Ir daugelio nelaimių, sukrėtimų bei vargų sužalota tremtinio širdis atsigauna, atgyja gyvenimui, darbui, ateičiai.

Drįstu pasakyti daugumos tremtinių vardu, kad važiuodami į JAV tremtiniai ieško laikino apsigyvenimo. Juo daugiau iškentėta del savos kalbos, tautos, juo žiauriau išplėšta gimtoji žemė, juo žiauriau iš tėvynės išstumta, juo didesnė meilė ir ilgesys pasilieka. Ir abejoju, ar bent vienas tremtinys, nutoldamas dar didelį skaičių tukstančių kilometrų nuo tėvynės, galvoja, kad jau dabar išgelbėtas, sudiev Lietuva su savo vargais ir nelaimėmis. Ne! Daugumos tremtinių vardu sekau: tremtiniai išsikelia laikinam gyvenimui. Jie nori dirbti, kurti, nepadarydami gėdos nė vienam kraštui, nė vienai apylinkei, kur jie bejsikurtų. Jie nori savo darbais buti džiaugsmu ir pasididžiavimu jų geriesiems globėjams Amerikos lietuviams. Tačiau jų viltys, jų žvilgsnis, jų ilgesys — į tėvynę, į Lietuvą. Tremtiniai pabėgėliai išbėgo iš tėvynės ne tam, kad ją užmirštų, apleistų, bet išbėgo, kad Lietuvą išgelbėtų, išvaduotų padedami brolių amerikiečių ir grįžę atstatytų, atkurtų.

Ir štai tremtinys lietuvis, jau įsikuręs Amerikoje, į amerikietį lietuvį irgi žiuri kaip į "stebuklingai gerą dėdę", kuris neapleis ir ateities lietuvio, ateities atsikuriančios Lietuvos. Žinoma, šiandien tai yra tik musų svajonė, kaikas ja gal net ir netiki, tačiau tremtiniai ja tiki tvirtai. Šiandien, be abejo, veltui butų siųsti aukas į Lietuvą, nes gautų jas ne musų broliai, tačiau jau dabar mes galime ruoštis aukoms ir darbui ateities laisvai Lietuvai. Į Amerikos lietuvius tremtiniai žiuri su didele viltimi. Ir laukia iš jų konkrečiai štai ko: susivienijimo, švietimosi, jaunimo mokymo lietuviškai, laikymosi lietuviškų papročių bei tradicijų. Tegu nepalaiko Amerikos lietuviai tai už pamokslą, tegu laiko už prašymą, tremtinio lietuvio prašymą. Mes prašėme daug jusų, brangųs amerikiečiai lietuviai, daug ir gavome. Jeigu jųs dar kartą musų prašymą išklausysite, mes pakviesime jus kada nors pasisvečiuoti arba ir visiškai apsigyventi, musų gražioje, žydinčioje, klestinčioje, laisvoje Lietuvoje.

Alė Ruta.

Edelweisas

Debesų skeveldros — edelweisai
ant krantų vylingos prarajos;
koks stebėtinas, koks keistas saitas
tarp garbės ir tos gėlės gajos.

Man sparnus suteikit vėjai platųs,
nebaisi po kojom guls gelmė —
edelweisas ties bedugne matos,
jį nuskint gyvenimo prasmė.

Edelweisą segsiu prie kepurės
ir pro žmones eisiu išdidus —
iš akių man švies viršunių burės,
debesys, bedugnės ir dangus.

Bet širdis išgirs silpnutį garsą,
lyg kvėpavimą pasąmonės gilios,
kad man truksta puošti mano narsą
musų rutos, mielos ir kuklios.

Corbeyrier, Šveicarija. *Kastytis Gliauda.*

Visi Dalyvaukite Susivienijimo 60 Metų Jubiliejaus Vajuje

Vajaus Komisija:
ADV. W. F. LAUKAITIS,
P. DARGIS,
DR. M. J. VINIKAS.

SUSIVIENIJIMO ATEITIES KELIAI

SPECIALIS TĖVYNĖS SKYRIUS

Šis skyrius įvestas SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus Komisijos nutarimu ir skiriamas Vajaus reikalams ir Susivienijimo fraternalių naudų veiklai plėsti.

Vajaus Vedėjas
S. E. VITAITIS

Šį Skyrių Veda
DR. P. DAGYS.

SLA ieško tikrų naudų savo nariams

Niekas nenuginčis, kad pomirtinės yra didelė nauda tai šeimai, kurią ištiko nelaimė, del šeimos nario mirties. Mirus šeimos nariui pasidaro neužpildoma spraga, ir gilus liudėsys apdengia likusiuosius. Tačiau pomirtinės bent materialį rupesnį atima nuo likusiosios nelaimingos šeimos.

Nemažesnę naudą neša ir ligų pašalpos apdrauda. Susverga kas iš šeimos narių jei apsidraudęs, jokio rupesnio neturi. Visi tautos, labdaros, šalpos, imigracijos ir kiti reikalai, tai vis neįvertinamos naudos musų žmonėms, kurias teikia SLA savo nariams.

Bet žmonės gyvenime visada nepatenkinti. Tas nuolatinis žmogaus nepasitenkinimas ir stumia žmonijos pažangą pirmyn. SLA nariai patenkinti savo organizacija ir gerai žino apie jo reikšmę ir naudingumą. Bet SLA vadovybė nėra patenkinta su tuo ką turi. Ji vis galvoja, vis ieško naujų naudų savo nariams. SLA Pildomoji Taryba gerai supranta, kad žmogui teikti naudas kada jis miršta yra negerai ir permažai. Tiesa, tas palengvina likusiems jo šeimos nariams, tačiau permaža. Todel ji yra susirupinusi surasti savo nariams tikrai gerų ir praktiškų naudų, kuriomis budami gyvi jie galėtų pasidžiaugti.

Viena iš tokių naudų, kurias neužilgo nori pradėti suteikti savo nariams, t. y. patogus, pigus, sveikas ir gražus vasaros poilsis. Apie poilsio namo reikšmę ar naudingumą netenka aiškinti, nes tą visi gerai supranta. Visi gerai žino, kad poilsis naudingas ir kaip valgis reikalingas žmogui.

Šį sumanymą Taryba mano įgyvendinti su pagelba Fondacijos Fondo. Nariai susilauks praktiškos naudos, per kurią dar daugiau sustiprės SLA ir visas musų tautinis judėjimas.

Todel rašykimės SLA nariais, kad jo vadovybė matytų musų veržimosi į šviesesnį, gražesnį gyvenimą, tę savo užsibrėžtus tikslus greičiau įvykdo savo narių džiaugsmui ir musų tautos garbei.

Dvi Lietuviškos Respublikos

Pavergėjai musų senosios tėvynės Lietuvos sako, kad dabar Lietuva, kaip broliška Respublika, draugingų Sovietų tautų tarpe, gyvena laimingą gyvenimą. Pavergėjai supranta, kad kaip kiekvienas paukštelis, gyvulys ar pavienis žmogus trokšta laisvės, taip ir dar labiau, jos trokšta tauta, ypač toji, kuri subrendusi savystoviams gyvenimui ir kuri yra tokį gyvenimą ilgus istorijos amžius gyveno. Už tai jie skelbia, kad Lietuva laisva, kad Lietuva Respublika, nors nieko neleidžia į ten nuvažiuoti nei išvažiuoti.

Mes, Amerikos lietuviai, dažnai mėgstame musų Susivienijimą vadinti "Lietuviška Respublika". Juokais imant mes turime dvi "Lietuviškas respublikas". Kuri iš jų laimingesnė, savystovesnė, laisvesnė? Atrodo, kad aiškinti nereikia ir su atsakymu lyg su pirštu į dangų galima pataikinti.

"Lietuviškos Respublikos Amerikoje, SLA nariai turi neribotą laisvę. Jie gali ne tik dirbti, gyventi, vykti ir valgyti ką nori, bet jie gali laisvai balsuoti ir savo viršininkus, ne tik kritikuoti, bet ir išbarti. Šios respublikos nariai jaučiasi, kad jie tikrai turi respubliką, patys ją užlaiko, patys tvarko, patys per demokratinius balsavimus sudaro savo valdžią.

To viso anoje respublikoje, kur musų tautos žemė ir šaknys, nėra. Toji pati caro nagaika ir tas patsai komisaras-žandaras, tik dar žiauresnis ją tvarko ir tuo pačiu keliu siunčia naujus pulkus musų tautos žmonių į senasias Sibiro katorgas.

"Dvi "Respublikos"! Kaip juokinga! Respublika kitoje tautoje ir žemėje turi neribotą laisvę veiksmui judėjimui, kiekvieno žmogaus asmeninei laisvei ir visų bendram darbui. "Respublika" savo tėvų žemėje, kurioje tukstančius metų išgyveno musų valstybė, yra vienas didelis vergų kalėjimas, kur žmogus negali laisvai net mirti ir savo kaulų šalia savo artimųjų palaidoti.

Vajaus Vedėjo Raštinės Pranešimai

Konversijos ir SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus organizatorių, prirašusių nemažiau 3 narius, Centrui prisiųstais naujais nariais ir užrašyta apdraudos suma stovis yra sekantis:

	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
C. K. Pikiel, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	19	$5,550
A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	17	10,250
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	17	9,500
P. Žilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	14	7,750
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	13	4,900
M. Kayokas, 304 kp., Buffalo, N. Y.	7	4,000
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	7	3,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	7	2,600
M. Aftukienė, 75 kp., Los Angeles, Calif.	6	1,400
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	5	3,750
A. Dzimidas, 11 kp., Waterbury, Conn.	5	3,400
P. Šukys, 14 kp., Clevelend, Ohio	5	2,500
F. Kesleris, 53 kp., Chelsea, Mass.	5	1,750
J. Yokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	4	3,000
J. Swipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	4	1,900
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	4	1,900
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	4	1,750
N. Mockus, 75 kp., Los Angeles, Calif.	4	1,600
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	4	1,500
S. E. Vitaitis, 126 kp., New York, N. Y.	4	1,500
Ellen Slivynas, 370 kp., Philadelphia, Pa.	3	300

—o—

—o—

Šią savaitę gauti Centre organizatorių veiklos daviniai yra šie:

J. Swipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	1
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	3
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	2
A. K. Martin, 371 kp., Cambridge, Mass.	1

Keturių organizatorių veiklos daviniai su 7 naujais nariais sudaro neblogą savaitę. Kartu susidaro ir stambūs pasikeitimai pastoviame organizatorių sąraše.

—o—

A. K. Martinas, Cambridge, Mass., SLA 371 kuopos organizatorius, vėl viršija brolį Aymaną užrašyta apdraudos suma. Abudu turi vienodą skaičių naujų narių, bet brolis Martinas turi daugiausia už visus kitus organizatorius užrašytos apdraudos. Gryno biznio pagrindu remiantis, brolis Martinas turėtų buti pirmiausioje vietoje organizatorių sąrašo. Bet kadangi Susivienijimas yra brolиška organizacija, tai narių skaičius užima pirmiausią vietą.

—o—

A. J. Matulevičius, Erie, Pa., SLA 216 kuopos organizatorius, nors savo pozicijos Vajaus fronte nepakeičia, bet trimi naujais nariais ir užrašyta apdrauda žymiai papildo savo kreditus. Brolis Matulevičius jau visai pasivijo saulėtos Kalifornijos, Los Angeles SLA 75 kuopos organizatorių, brolį P. Žilinską. Jei pirmesnes pozicijas užimanti organizatoriai nepasirodys su didesniu skaičiumi naujų narių, tai brolis Matulevičius be abejonės juos visus pralenks. Pirmyn broli Matulevičiau į vyriausio Vajaus vado vietą!

—o—

J. Swipas, New Kensington, Pa., SLA 192 kuopos organizatorius papildęs savo kreditus gerokai pažengė pirmyn Vajaus fronte. Butų labai įdomus siurprizas, jei brolis Swipas pralenktų Pittsburgho organizatorių brolį Pikielį. Gali tas atsitikti, nes brolis Swipas yra pastžymėjęs SLA vajų veikloje veteranas.

—o—

K. J. Mačiukas, Chicagos SLA 260 kuopos organizatorius, be abejonės bus šios didžiausios Amerikos lietuvių kolonijos SLA veikėjų pagerbtas. Mat brolis Mačiukas, Chicagą jau įrašė į SLA 60 metų Jubiliejaus Vajaus fronto žemėlapį, nes ir Chicagos vardas jau skamba pastoviame organizatorių sąraše. Brolis Mačiukas jau pastoviame organizatorių sąraše su 4 naujais nariais ir nemaža suma užrašytos apdraudos.

—o—

Brolio Mačiuko antras irgi labai svarbus laimėjimas, tai jis prirašė prie SLA 260 kuopos buvusio Lietuvos prezidento Dr. K. Griniaus šeimą: ponią Kristiną Grinienę ir jų sunų Liutą Grinių. Labai malonu ir Susivienijimas didžiai nubrangina Lietuvos prezidento Dr. K. Griniaus šeimos įstojimą į SLA, nes tuomi dudodamas gražus pavyzdis ir kitiems Lietuvos piliečiams. Kuomet jų buvusio prezidento šeima įstojo į Susivienijimą, reikia tikėtis, kad ir visi kiti naujieji ateiviai iš Lietuvos prie pirmausios galimos progos pataps Susivienijimo nariais.

—o—

SLA 260 kuopa beveik susilygino su S. L. A. Centro 126 kuopa, kurioje priguli net trys Lietuvos diplomatai: Lietuvos atstovas Londone, Bronius K. Balutis, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Pulk. Jonas Budrys ir Lietuvos Atstovybės Washingtone įsteigėjas ir buvusis jos sekretorius Dr. M. J. Vinikas. Taip pat SLA 126 kuopoje priguli buvęs stambus Lietuvos fabrikantas ir jo žmona, tai ponai Vaišvilai.

Mažosios Lietuvos Lietuviai pagyvino savo veiklą

Kryžeivių ordenas, vardan krikščionybės nukariavo prusus ir visaip juos per šimtmečius naikino. Tačiau ir ilgi metai ir gudri vokiečių nutautinimo politika neišplėšė iš lietuvių to, kas jiems miela ir brangu. Jie buvo, jie yra ir nori pasilikti lietuviais.

Dabar Mažosios Lietuvos kraštas, kaip ir visa Lietuva yra pavergta. Mažosios Lietuvos veikėjai, kovoje per šimtmečius ir dabar nepailsta kovoti už savo krašto ateitį ir žmonių laisvę. Budami tremtyje jie sudarė Mažosios Lietuvos Tarybą, kurios tikslas prikelti prusus ir grąžinti laisvos tėvynės Lietuvos globoje.

Jie savo plačiais, motyvuotais memorandumais jau kreipėsi į pasaulį, pasisakė lietuviais ir kovojantieji už Lietuvą. Deja į bendrą musų bendruomenę jų veiklos dar neįjungė. Tikimės, kad ši skriauda bus atitaisyta ir jie įsijungs į bendrąją kovą.

Mes, Amerikos lietuviai galime pasidžiaugti, kad susilaukėme Maž. Lietuvos Tarybos atstovo adv. M. Tolišiaus. Jis atsivežė formalų įgaliavimą kurio turinys toks: M. Tolišius yra įgaliotas ginti Maž. Lietuvos ir jos gyventojų reikalus ir teikti lietuvių organizacijoms informacijas. Visos lietuvių organizacijos ir laikraščių redakcijos bei administracijos prašomos jam visuose reikaluose padėti.

Su šiuo asmenių lietuvių veikla Amerikoje dar sustiprėja ir džiaugiamės, kad visų istorinių Lietuvos kraštų žmonės ir kovotojai susieina vienybėn.

Jaunystė sukurta ne džiaugsmui, ne malonumams — ji sukurta tik heroizmui.
Paul Claudel.

-- --

Mokytas žmogus visada nešioja turtą savyje. Fedras.

-- --

Darbas yra 98% genijaus. Edisonas.

-- --

Savitvarda — kuriamoji gyvenimo jėga. Feersteris.

-- --

Daug išmoksi iš mokytų, daug iš žmonių, bet daugiausia iš knygų.
Mahatma Gandi.

-- --

Racionalus poilsis svarbesnis net už racionalų darbą. D. Edvards.

-- --

Kur rupinimasis sielos gyvenimu nestovi pirmoje vietoje, ten negalima jokia kultura. Foersteris.

-- --

Tukstančiais žodžių tiek nenuveiksi, kiek vienu geru darbu. H. Ibsenas.

LOOK AT THE RECORD

With
Vitalis Bukšnaitis

From various bigger cities throughout the nation comes the word that World War II Veterans of Lithuanian descent are making sporadic efforts to organize into some sort of a Lithuanian American Veteran organization. There is a definite need for a Lithuanian American Veteran organization. Just as the average Veteran has problems which are peculiar enough to set him apart from his fellow American citizens, so also, do Veterans of Lithuanian descent have problems which place them in a category apart from the rest of their former comrades in arms.

✣

We Veterans of Lithuanian descent have such matters as the Displaced Persons problem to consider — which most National Veteran Organizations are not in sympathy with because they are insufficiently or inadequately informed about the subject. There is also the matter of regaining Lithuania's independence and autonomy, which is something else regarding which we who are able should disseminate more concrete information in various Posts of National Veteran Organizations. We should organize so that we might formulate a unified policy which we may pursue in the Posts of the National Veteran Organizations in which we also should be members.

✣

Most important, we should make an effort to maintain our identity as Americans of Lithuanian descent who fought not only for the preservation of the freedom and independence of their native land, but also in the hope that the Land of their Fathers would also regain its freedom from foreign oppression as a result of our victorious effort. We who did the fighting in World War II were not battling to make the world safe for either Fascist or Communist dictatorships, nor to permit our politicians to appease the insulting demands of small fry "leaders" of defeated enemy nations.

✣

Right now the issue at hand is not "should, or should not American Veterans of Lithuanian descent organize?" There's no question about in — they definitely should! It is no coincidence that those who feel otherwise are the boys who saw little or no actual combat duty, and there is no reason why we should waste newsprint at this time discussing them. The point is that most of the active War Veterans of Lithuanian descent want to organize. And the most important question on the table at the moment is: How, and in what manner shall we organize?

✣

Many of the boys feel that it would be expedient to revitalize the Lithuanian Legion of America Posts which were organized in our bigger cities after World War I. Others feel that a new organization would be in order at this time. There is something to be said in favor of both contentions discussed so far, but the one objection is the one which should have been raised ages ago — why clutter up the Lithuanian American scene with another new or rejuvenated weak organization? Why not become an integral part of a strong and responsible fraternal organization like the Lithuanian Alliance of America?

✣

There is nothing in the Constitution or By-laws of the Alliance which would prevent any ten or more Veterans of Lithuanian descent from organizing a Lodge of that fraternal organization in any Lithuanian American community in the United States, so long as any veteran of Lithuanian descent, regardless of faith, creed, or politics were admitted to membership in it, if he so desired,, and was sufficiently qualified for such membership. Let us consider all the possible advantages of such a move, comparing them to what few disadvantages there might be.

✣

In the first place, every member of such a Veteran Lodge would be covered with whatever amount of insurance he may choose when becoming a member. In the second place, each such Lodge would have the right to expect the support and assistance of every nearby Lodge of the Alliance in making a success of any activities in which the Veteran Lodge might decide to participate. All Lodges of the Alliance have the privilege of enjoying any publicity facilities which this newspaper might be in a position to extend. And, of course, the Veteran Lodge would be as eligible as any other Lodge of the Alliance for financial or other assistance in the pursuance of traditionally established activities of that Lodge.

✣

Even more important is the fact that each such Veteran Lodge would have the right to send at least one delegate to the biennial National Convention of the Lithuanian Alliance of America, where these delegates would have a sounding board consisting of representatives from every Lithuanian American community in the United States to hear them — an advantage which no existing Lithuanian American Veteran organization now posesses. This is a particularly important item, in view of the fact that ex-GI's must keep in touch with the civilian point of view if they are to accomplish anything at all.

✣

Now, before irate ex-Service Men start bombarding this commentator with condemnatory letters, let's get the Record clear regarding just what this column is suggesting. It is not our purpose to discourage World War II Veterans from organizing in any manner which they themselves feel to be the most satisfactory. This column is definitely of the opinion that all Veterans should become members of one or another National Veteran Organization such as the American Legion, The Veterans of Foreign Wars, or any other such organization which appeals to them. This column is equally vehement in insisting that Veterans of Lithuanian descent become members of some Lithuanian American Veteran organization.

✣

At the risk of sounding somewhat repetitious, this column sums up its discussion of the problem in the following fashion: (a) All War Veterans of Lithuanian descent should become members of one or another Post of an established National Veteran Organization; (b) All such Veterans should also become members of a strong Central Lithuanian American Veteran Organization so that they may formulate and offer a concerted plan of action to the various Posts of National Veteran Organizations in which they are members; (c) Such Lithuanian American Veteran Organization should avoid the possibility of becoming just another weak Lithuanian American Club by becoming an integral part of a powerful, wealthy and huge National fraternal organization like the Lithuanian Alliance of America.

✣

The Alliance is ever willing to extend a helping hand to any bona-fide Lithuanian American group in any Lithuanian American community, and there isn't a reason in the world why World War II Veterans can't organize under the banner of the Alliance if other social, educational, cultural, athletic, choral, musical, dramatic, and similar groups of Lithuanian Americans are being invited to do so. Let's not forget that in Unity There Is Strength, and that real strength stems from a strong, centralized organization.

Yra žmonių, kurie visą savo jėgą eikvoja tik savo silpnybėms patenkinti.
Pirožnikovas.

Rekomendacijos vietoj

Gerbiamieji, Jusų skaitomojoje Tėvynėje mano raštus užtinkate pirmą kartą ir todel Jums gali kilti klausimas: "Kas Tamsta per vienas??" Aš čia atsakysiu rašytojo Vaižganto žodžiais:

"Esmu Lietuvos pilietis ir jai, Lietuvai, o ne kam kitam tenoriu laimės ir gėrybės".

Dar galėčiau pridurti dr. V. Kudirkos žodžius: "Lietuva mane pagimdė ir tik Lietuvai tarnauju savo menkomis jėgomis".

Šiandien aš ir dešimtys tukstančių mano draugų tosiame DP (Displaced Persons). Leiskite pacituoti istoriko Konpczynskio žodžius: "Tremtinių keliu ėjo Dantė ir Kalvinas, Kosčiuška, Herzenas, Bakuninas, Marksas ir visa ellė įvairių tautų vyrų ir įvairiais amžiais. Jie ieškojo po pasaulį teisybės savo tėvynei ir savo idėjoms. Tremtis šiandien, kaip ir seniau, nėra ir negali buti kokia tai atgaila, tėvynės išsižadėjimas ar karjera, ne, tremtis — tai tolimesnysis tautinės misijos darbas, kova už tėvynę naujose pozicijose".

Kai mus tremtinius globojančių įstaigų atstovai ar šiaip prašaleiviai klausia: "Kas jusų gyvenimo tremtyje tikslas?, mes vieton atsakymo kartojame lyg priesaika suomio Saraja žodžius iš knygos "Išpirktasis Kraštas":

"Savo tėvynę, savo mylimą tėvynę norime išpirkti savo širdies krauju sau ir savo vaikams. Kaina didelė, bet jeigu mes ją sumokėsime, mes busime dar turtingesni. Musų tėvynė, tas garbingas ir skurdus kraštas, yra vienintelis musų turtas, tai yra auksas, kentėjimų ugnyje nuvalytas auksas. Mes einame į kovą, mes veržiamės į ją švariais ginklais, nes musų sielos yra skaisčios. Mes nenorėjome šito karo. Mes meldėmės, kad galėtume gyventi taikoje. Bet mus privertė pasipriešinti nešvariems ginklams. Mes tikrai nebijome jų ir nesame pratę nusilenkti. Pažvelkite į tolumą! Ten yra musų tėvynė. Tie granatų išarti kovos laukai, tie suskaldyti medžiai, rukstantys griuvėsiai. Visa tai yra musų mylimoji tėvynė. Musų meilės kryptis yra musų tėvynė. Ją mes matome musų ginklo taikiklyje. Niekas neabejoja tuo, kad mes tik neišvengiamos butinybės verčiami keliame savo ginklus. Kiekvienam iš musų yra tai naturaliausias reikalas. Ar gi mes neprivalome ginti to, kas mums priklauso? Ar gi mes neprivalome rupintis mums patikėtu palikimu? Ar gi mes, nerausdami iš gėdos, galėtume pasakyti, kad mylėjome savo kraštą, jeigu neišdrįsome jam visko paaukoti? Ko gi ten reikia svetimiesiems? Kodel gi visuomet taip godžiai kiti siekia to, ką mes su tokiu vargu ir prakaitu, ką mes taip sunkiai esame laimėję?"

O kai mums priešai iš piktos valios prikiša, kodel mes savo žvilgsnį kreipiame į Ameriką, musų atsakymas yra aiškus:

Amerikoje susitelkė atsargos Lietuva, o atsarga, kaip musų žmonių patarlė moko, niekad gėdos nedaro. Maža to, iš Amerikos prieš 60 metų per dr. J. Šliupo lupas pasklido šauksmas, kad Lietuva turi buti laisva. Amerikos lietuviai kovoje už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę yra sudėję ko didžiausių aukų, triuso ir kraujo. Ne be reikalo senutė rašytoja Žemaitė 1907 metais laiške į Amerikos lietuvius rašė:

"...atsiliepkite, reikalaukite liuosybės, palengvinimų, rašykite su daugybe parašų. Čia visi prislėgti, bijo išsižioti, ant galo ir užginta minėti teisybę. O iš ten galite atvirai išmėtinėti musų valdžios šunybes, kankinimus nekaltų žmonių. Dabar gera proga, geras laikas. Šaukite, rašykite, pasirodykite spėka, galinti kas valandą stoti ir ginti savo tiesas. Jums bepigu, netaiko į jus karabinas ar durtuvas už kiekvieną išsižiojimą. Pas mus (Lietuvoje) bėda: užžioti dantys, užsmaugtos gerklės, o drąsesniems — net kartuvės pastatytos".

Kitame laiške Žemaitė sielojasi:

"Kaip jau pripratome prie kraujo kvapo, jog ir gryniausiame ore, rodos, jauti žaizdas... O kas duos gryną orą pakvėpuoti kalėjimuose sukištiems? Arba velkamiems vagonuose į šiaurę musų broliams kovotojams?"

Ak, Gerbiamas Skaitytojau, musų Tėvynė jau septyneri metai kartoja š. Rašto žodžius: "O jųs visi, kurie pro šalį einate, atkreipkite dėmesį ir žiurėkite, ar yra kur nors toks skausmas, kaip mano skausmas". Todel tremtinys poetas K. Bradunas šiems laikams vyriausiu šukiu parinko šį:

Lietuvi! Kančios ištremtųjų
Ir kraujo žuvusių lašai
Tebunie priesaika gyvųjų,
Kurią širdin įsirašai:
Kantrybė, darbas ir kova
Ir vienas tikslas — Lietuva!

Eina amerikonizmo šimtmetis

Iš viso ne tik lietuviai, bet visa už laisbę kovojanti Europa su didiausia viltimi žiuri į Ameriką.

D. Britanijos žurnalistas Paul Winterton neseniai rašė:

"Jei mums (anglams) reiktų tapti 49-tąja Amerikos valstija, su savo mintimis neprivalėtume slapstytis po kampus, o musų spauda, kaip ir buvus, butų laisva. Bet priklausant nuo komunizmo reikštų tą patį, kaip ir visur šiuo metu Rytų ir Vidurio Europoje: dogmatizmas, vado garbinimas, trėmimai, koncentracijos stovyklos ir visiškas bet kokių dvasinių vertybių sunaikinimas".

Anglas filosofas S. Russel per paskaitą pastebėjo, kad Europa ir Amerika turi vieną tą pačią motiną — krikščioniškąją civilizaciją.

Kardinolo Griffino pareiškimu, Amerika yra senstančios Europos jaunesnioji sesutė, ir, jei bus kartu einama, kultura ir laisvė pasaulyje bus išgelbėtos.

Jau 1848 metais prancuzas rašytojas Wictor Hugo šaukė, kad tik tada Europa nurims ir laisvai atsikvėps, kai ranka rankon eis su Amerika. Šiandien Hugo šaukimą kartoja, lyg kokį SOS, šimtai milijonų žmonių. Pats D. Britanijos ministras Bevin pareiškė, kad D. Britanija, o su ja ir visos Europos tautos, Marshallio plane mato didelės ir amžinos bičiulystės užuomazgą.

Min. Bevino žodžiai yra be melo. Min. Bevin turi teisių kalbėti masių vardu, nes pats yra kilęs iš darbo žmonių, prieš išeidamas į ministrus buvo profsąjungų veikėjas. Min. Bevin jau 1945 metais Londone susikirto su Molotovu. Susikirtimas įvykė šitokiose aplinkybėse:

Molotovas prikišo Bevinui ir Byrnesui, kad jie, beglobodami lenkus ir jugoslavus, nenorinčius grįžti namo, tiesioginiai remia fašizmą. Bevinas kaip kirviu atkirto: "Mano pone, kai aš kovojau prieš Hitlerį, patsai tuo metu spaudei ranką Hitleriui".

Min. Bevin šią vasarą, atsakydamas į sovietų propagandos puolimus prieš Vakarų demokratiją, yra pareiškęs:

"Jei turėtų prieiti iki ideologinio konflikto, apgailestauju tai, tačiau užtikrinu, kad mes į tą pavojų pažvelgsime vyriškai. Nemanau, kad Vakarų pasaulis turėtų pralošti. Jau daug mažiau konfliktų ir daug diktatorių, kurie stengėsi sunaikinti pasaulyje laisvę. Bet gi ne demokratija, o diktatoriai galų gale palužta. Nes ko gi Europos masės trokšta? Jos trokšta gyventi laisvos, jos trokšta naudotis socialine lygybe ir trokšta jaustis saugios, trokšta, po darbo sugrįžę namo, pasukti raktą duryse ir nebedrebėti prisiminusios slaptąją policiją..."

Iš Europos humoro

1. Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotuose kraštuose yra visos keturios Roosevelto laisvės, bet priešinga prasme. Amerikoje yra laisvė nuo baimės ir skurdo, Sovietų Sąjungoje yra baimės ir skurdo laisvė. Amerikoje yra religijos ir visuomenės opinijos laisvė, Sovietų Sąjungoje yra laisvė nuo religijos ir nuo opinijos.

2. L. Fisher savo knygoje "The Grand Chellenge" mini, kad Sovietų Sąjungoje net 8 miestai pavadinti Stalino vardu, tai: Stalingrad, Stalingorsk, Stalinabad, Stalin, Stalino, Stalinir, Stalinissi, Stalinsvul.

Apie Staliną nepamirštama kiekvienoje srityje. Šit, kaip pasakojama: Rusijoje buvo nutarta pastatyti paminklą poetui Puškinui. Paskelbta konkursas paminklo projektui. Gauta keli šimtai pasiulymų. Komisija peržiurėjo visus projektus ir nutarė pastatyti paminklą Stalinui, kuris rankoje laiko Puškino raštus.

3. Sovietų zonos vokiečiai šneka: "Jei dar ilgiau mums švies raudonoji saulė, vėl pasidarysime rudi".

4. Sovietų okupuotų valstybių žmonės jaučiasi lyg važiuotų sausakimšai prigrustu tramvajum. Dalis sėdi, o kiti kiekviename vingyje ar prie kiekvienos kertės kratomi ir laukia eilės sėdėti.

J. Vilnius.

Žilvine, Žilvinėli... – ar tu gyvas?

Ar dar atsimenate vieną iš gražiausių, o gal ir pačią gražiausią lietuvių liaudies pasaką apie Eglę — žalčių karalienę?... Ir apie jos vyrą — žalčių karalių, Žilviną-Žilvinėlį, kurį, išduotą, dalgiais užkapojo juros pakrantėje... Ir kaip paskui motina iš širdgėlos keturius vaikus pavertė medžiais — Ąžuolu, Beržu, Uosiu ir Drebule, o pati pasivertė Egle...

Ši graži, graudi ir tokia poetiška pasaka nepaprastai buvo mėgiama Nepriklausomoje Lietuvoje. Meniškai paveiksluotos knygos buvo leidžiamos vaikams ir jaunimui. Pritaikinta scenai, ji buvo vaidinama teatruose. Eglės pasakai kompozitiriai rašė muziką.

Žalčių karalienės nuostabiąją pasaką dabar lietuvių tautos vaikai išsinešė į platesnį pasaulį. Štai prieš mane ant stalo guli nauja, didelė, stora knyga — "Žalčio Pasaka". Tai ta pati pasaka apie Eglę, jos vaikus ir Žilviną, S. Bačinskaitės sueiliuota, Danutės Lipčiutės-Augienės išversta į prancuzų kalbą, dailininko Pauliaus Augiaus iliustruota medžio raižiniais. Lietuviški pasakos žodžiai išpiaustyti paveiksluose, — taip, kad lietuvis ne tik gali pasaką savo gimtąja kalba skaityti, bet ir čia pat matyti jos turinį pavaizduojančius paveikslais. Šimtą ir vieną paveikslą! Štai del ko trumpa pasaka pareikalavo tokios storos knygos.

Dailininkas Paulius Augius

Šį leidinį autorius skiria savo "brangiems Tėvams ir neužmirštamiems Broliams ir Seserims, raudonojo maro aukoms"... Dailininkas Paulius Augius, 38 metų amžiaus vyras, antrajam raudonajam marui Lietuvą užpludus, turėjo su šeima palikti savo Tėvynę ir dabar laikinai tebėra prisiglaudęs Vokietijoje, amerikiečių zonoje. Jis nemetė savo darbo, jis kurė paveikslus iš širdyje nešiojamos gražiausios lietuvių liaudies pasakos ir dabar dailininkų grupės padedamas išleido juos didžiuliame albume — meniška knyga, su kuria galima drąsiai rodytis visame kulturingiausiame pasaulyje.

Dailininkas Paulius Augius — nebe svečias lietuviškojo meno pasaulyje. Prieš karą dailininkas savo meno mokėsi Kaune, o vėliau Paryžiaus meno akademijose. Lietuvoje ir užsienyje buvo suruošęs eilę savo darbų parodų, ypač pasižymėdamas kaip grafikas medžio raižiniais, knygų iliustratorius, rašytojas meno klausimais. P. Augiaus darbų turi Vytauto D. Kulturos Muziejus Kaune, Vilniaus Meno Muziejus ir net Art Institute of Chicago.. . Europos meno vertintojai ne kartą yra atsiliepę apie jį, kaip vieną iš talentingiausių ir įdomiausių pasaulisio masto dailininkų. Tuo jis yra daug sykių pagarsinęs musų Tėvynės vardą.

Kaip jie tai padaro?

Kaip lietuviai rašytojai savo "Tremties Metų" metraštį, taip dailininkas P. Augius žalčio pasakos paveikslų rinkinį skiria keturių šimtų metų lietuviškos knygos sukaktuvėms paminėti. Tai ištikrųjų gražus ir didelis paminklas, kurio jokios rudys nepagrauž, lietus ir vėtros neišvers, kurio jokie okupantai neužgrobs ir į Sibirą neištrems.

Meno paminklai yra nenykstanti ir nepanaikinami tautos dvasios turtai. Tai jų [illegible] ir [illegible] reikšmė. Muzika, paveikslai, mūsų dainos, šokiai kalba iš sykio visomis kalbomis ir visam pasauliui. Vargu šiandien surastume geresnius ir didesnius lietuviškumo propagandistus, kaip musų tautos meno paminklai. Pasaulis dažnai negali suprasti ir nenori suprasti, ką jam kalba musų politikieriai. Savaime aišku, nesupranta, ką rašo musų lietuviškieji laikraščiai ir knygos, — arba tai reikėtų į svetimas kalbas išversti. Bet išgirstoji lietuviška daina jau beveik suprandama. Muzikos "kalba" visur ta pati. O piešinys, paveikslas, iliustracija — visiems aiški ir suprantama, ant keno stalo ji beatsidurtų. Ir jeigu tai darbai didelio, talentingo, savaimingo lietuviško dailininko, jie kalba apie musų Tėvynę, apie jos vardą ir kančias pačią gražiausią ir jautriausią pasaką...

Man nuolat buna keista ir graudu, kai mąstau apie tuos reikalus. Turtingesnieji bei daugiau pasiturinti pasaulio lietuviai šiandien paremia aukomis badaujančius ar nuplyšusius. Paremia įvairias politines sąjungas, finansuoja jų veiklą ir leidinius. Bet lietuviškosios kulturos kurėjų ligi šiol niekas ar beveik niekas specialiai neremia. Ir vis delto jie išleidžia tokias knygas, kaip "Tremties Metai", tokius turtingus ir brangius meno leidinius, kaip P. Augiaus "Žalčio pasaka!" Tik tie, kurie šioje srityje patys dirbo ar dirba, supranta, kiek visam tam reikia sugebėjimo, darbštumo, aukų ir idealizmo. Nepriklausomoje Tėvynėje retai teišeidavo tokių leidinių... O dabar benamiai, svetimoje žemėje, išgriautuose kraštuose, be pilnos laisvės, be žmogiškų teisių, be jokio turto, su duonos plutele misdami, ubago kampelyje prisiglaudę, "scremingais" kandinami, vergais parduodami, — jie daro ir padaro dalykus, su kuriais ne tik be gėdos, bet su garbe ir pasidžiavimu galima rodytis kulturingo pasaulio meno sluoksniuose.

Kaip jie tai padaro? Kaip gali? Iš kur tokia ištvermė, toks pasiaukojimas, toks pasiryžimas?...

Žilvinas prisikels!...

Kai ieškau atsakymo į tokius klausimus, randu tik šitą: Musų tauta subrendo, ir laikinai po pasaulio kampus išblaškyti musų vaikai nežus ir nesiduos po kojų sutrypiami. Bent jau visi nesiduos ir nepasiduos! Jų tarpe yra ir bus dvasios milžinų, kurių ištvermė, pasiaukojimas ir pasiryžimas nesugniuš prieš jokią muro sieną, prieš jokią geležinę uždangą. Tikėkime, jie dar padarys stebuklus. Tik užjauskime juos, supraskime, pergyvenkime, padėkime ir dėkimės visi į kruvą. Pralaušime angą į tą laisvę, kurios niekas niekad niekam šiame pasaulyje už dyką nedovanoja.

Pasakos žalčių karalius Žilvinas tapo klastingai nužudytas. Ir žalčių karalienė Eglė šiandien graudžiai šaukia prie juros kranto:

— Žilvine! Žilvinėli!... Sugrįžk! Jei tu gyvas — pieno puta, jei negyvas — kraujo puta...

Siubuoja ir staugia marių pakilusios bangos. Žilvinas klastingai nužudytas. Kraujo puta teatplaukia per vandenyną iš tolimosios Tėvynės... Ar dar ji gyva? — klausiame su virpėsiu širdyse. Bet pažiurėkite, kas liko dar pasaulyje ir Tėvynėje. Tebeužia galingo Ąžuolo šakos, Uosis šnara prietemoje, Beržas svyruoja sidabrinėm rasom, Drebulė pasakoja savo nedalią, o Eglė visuomet žaliuoja, šalnų nepakandama!

Prisikels ir Žilvinas! Ir dar sykį pieno puta atplauks per juras...

Juk daug buvo gražių pasakų, kurios išsipildė ne tik senovėje. Juk "Aušros" ir "Varpo" pasakos irgi išsipildė. Išsipildys ir tos svajonės, kurias ne vienas šiandien jau pasakomis vadina.

A. Merkelis

Lietuvių tremtinių spauda

(Dviejų metų sukakties proga)

(Tąsa iš per. Tėv. num.)

Susidomėjimas pasauliniais įvykiais buvo labai didelis, nes juk nuo tų įvykių vienokios ar kitokios raidos priklauso musų likimas ir ateitis. Tad steigiantis lietuvių stovykloms, visur pirmon eilėn organizuota ir informacinė taryba, iš kurios išaugo stovyklinė spauda: informaciniai radio žinių biuleteniai, sieniniai laikraščiai savaitiniai, dieniniai ir kitokie stovykliniai laikraščiai. Netrukus kuone kiekviena stovykla turėjo savo laikraštėlį, o didesniosios stovyklos net ir po kelius.

Vieni iš jų (bent iš pradžių) buvo ranka rašomi, kiti mašinėle, treti spausdinami šapirografu ar rotatoriumi.

Sieninių laikraščių tiražas — vienas egzempliorius, mašinėle po kelius egzempliorius, rotatorium spausdinamų — nuo šimto ligi dviejų tukstančių egzempliorių.

Sieniniai laikraščiai skiriami savo stovyklos gyventojams ir juose, be politinių įvykių apžvalgos, daug vietos skiriama stovyklinio gyvenimo kronikai ir šiek tiek dailiajai literaturai ir jumoristikai. Sieniniai laikraščiai iliustruojami piešiniais, foto nuotraukomis ir laikraščių (daugiausia amerikiečių) iliustracijomis. Iš pradžių susidomėjimas sieniniais laikraščiais buvo didelis. Tačiau jie buvo nustelbti spausdintų laikraščių, ir šiandien jie rečiau beužtinkami stovyklose.

Informaciniai biuleteniai didesnėse stovyklose leidžiami kasdien. Vienur jų tik keli egzemplioriai iškabinami, o kitur jie spausdinami rotatoriumi ir stovyklos gyventojų prenumeruojami. Dieniniuose informaciniuose biuleteniuose skelbiamos svarbesnės radio politinės žinios ir stovyklos gyventojams reikalinga informacija. Informacinių biuletenių dažniausia spausdina du puslapiu, tik šeštadieniais ar kurių svarbesnių įvykių progomis keturių ir daugiau puslapių.

Periodiniai leidiniai. Informaciniais radio žinių biuleteniais nepasitenkinta. Pajausta gyvas reikalas ir tokios spaudos, kuri ne tik informuotų, bet taip pat ir skaitytoją formuotų, keltų ir svarstytų benamių lietuvių aktualiuosius klausimus. Tad pradėta leisti savaitiniai, dvisavaitiniai ir kitokie periodiniai leidiniai. Jau 1945 metais leista jų, palyginti, nemažai. Nors jie daugiausia leidėjų buvo skiriami savo stovyklos gyventojams, tačiau kai kurie iš jų prasiskynė kelią ir į kitas stovyklas ir skaitytojų mielai buvo laukiami. Kai kurie iš jų, pavyzdžiui, Itzehoe leidžiamas "Kelyje Tėvynėn", Regensburge "Lietuvių Balsas", Hanau "Lietuvių Žinios" buvo gana sumaniai redaguojami, ir savo turiniu įdomųs ir jau galį prilygti spaustuvėje spausdinamiems laikraščiams.

Laikraščiai. Sieniniai laikraščiai, informaciniai biuleteniai ir įvairųs periodiniai leidiniai buvo lietuvių tremtinių vargo spauda. Jos techniką primityvi, turinys dažnai menkas. Tačiau ir tokios spaudos pagaminimas brangiai atseina. Todel ja viena tenkintis nebuvo galima. Stengtasi leisti laikraščius, spausdintus spaustuvėje. Vadinasi, eita prie spaudos tikra to žodžio prasme.

Kelias prie tokios spaudos buvo nelengvas. Teko daug įvairiausių kliučių nugalėti, daug sumanumo parodyti ir energijos išlieti, kol tokios spaudos sulaukta. Jos pasirodymas lietuvių tremtinių kulturiniame gyvenime buvo didelis ir reikšmingas įvykis, visos tremtinių bendruomenės džiaugsmingai sutiktas.

Lietuvių Bibliografijos Tarnybos vadovo bibliografo Ružancovo duomenimis 1945 metais lietuvių periodinių leidinių, spausdinamų įvairiomis priemonėmis, buvo leidžiama 120, jų tarpe aštuoni spausdinami spaustuvėje:

1. **Aidai.** Lietuvių Inforfmacinis leidinys, Munchenas. Leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. redaktorius Dr. V. Bieliauskas. Pradėti leisti 1945 m. rugsėjo 1 d. ir tais metais išleista 10 numerių.

2. **Laisvės Varpas.** Lietuvių laikraštis Lubeckas. Leidėjas Lubecko lietuvių komitetas. Ats. redaktorius Faustas Kirša. Pradėtas leisti 1945 m. lapkričio 26 d. ir tais metais išleista 3 numeriai.

3. **Lietuvis.** Vokietijoje gyvenančių lietuvių laikraštis. Hassendorf (Kreis Rotenburg 1. Hann.). Laikraščio leidėjas ir vyr. redaktorius Kazys Kemežys. Pradėtas leisti 1945 m. rugpiučio 16 d. ir išleista iš viso 6 numeriai ir 2 Pašiekojimų laidos.

4. **Musų Kelias.** Neperiodinis informacinis leidinys. Dillingenas a/D. Leidžia Lietuvių Sąjungs Dillingeno skyriaus valdyba. Redakcinis kolektyvas: Vyr. redaktorius D. Penikas, redaktoriai: Al. Laikunas ir Ant. Musteikis. Pradėtas leisti 1945 m. rugsėjo 1 d. Nuo spalių 15 d. Nr. 4—5 perėmė leisti redakcinis kolektyvas iš aukščiau minėtų redaktorių ir laikraštis iš Neperiodinio informacinio leidinio virto į dvisavaitinį laikraštį lietuviams. Ligi metų galo buvo išleisti 9 numeriai.

5. **Musų Viltis.** Lietuvių savaitraštis. Leidžia Fuldos lietuvių stovykla. Redaguoja redakcinė kolegija. Atsakomasis redaktorius kun. Romanas Klumbys. 1945 m. teišleistas vienas 16 puslapių numeris.

6. **Naujasis Gyvenimas.** Religinės kulturos laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Katalikų Kunigų Sąjungos, redaguojamas kun. V. Bagdonavičiaus Munchen. Pradėtas leisti 1945 m. gruodžio 1 d. ir tais metais išleisti 2 numeriai.

(Bus daugiau)

Aukokite Lietuvių Tremtinių Pagelbai Per SLA Emigrantų Fondą.

Lithuanian Alliance of America

Aukų Lapas Emigrantų Fondui

Fondo tikslai: Pagelbėti, emigravimu ir kitais budais, karo audros nublokštiems lietuviams tremtiniams ir pabėgėliams išsisaugoti nuo visiško išnaikinimo, kuris gręsia jiems, jei jie butų grąžinti į komunistų okupuotą savo tėvynę, kur juos laukia nežmoniškiausia ir brutališkiausia totalitarinė vergija, žvėriški kankinimai, badas, ligos ir mirtis.

Aukotojai malonėkite aiškiai įrašyti savo vardą ir adresą. Pakvitavimą jums paštu prisiųs Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

Contribution to Emigrants Fund

To help, by emigration and other means, the Lithuanian war victims and war refugees to save themselves from complete extermination if they aer repatriated to their homeland under present communistic occupation, where they would face the most inhuman and brutal totalitarian slavery, torture, hunger, disease and death.

Donors please print your name and address plainly. A receipt will be mailed to you from Lithuanian Alliance of America, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

Name	Address	Amount of Donation

Name and Address of Collector

Total $_____

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Šešto Apskričio Jubiliejinis Parengimas Buvo Sekmingas

P-lė Eufrozina Mikužiutė, SLA iždo globėja, Rengimo Komisijos pirmininkė, angliškai gražią kalbą pasakė jubiliejiniam parengime.

Chicago, Ill. — Lapkričio 2 dieną Dariaus-Girėno svetainėje įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 60 metų gyvavimo minėjimas. Narių ir pritarėjų dalyvavo apie penki šimtai.

Amerikos Legiono Dariaus-Girėno ir Don Varnas postai prezentavo vėliavas, po to talentingasis tenoras p. Kaminskas sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Dariaus-Girėno komandierius p. Karalaitis pasveikinęs dalyvius pakviečia SLA šešto apskričio pirmininką dr. A. Montvidą vesti iškilmių programą.

Rengimo komisijos narė p. Gribienė supažindina publiką su iškilmių rengėjomis.

Lietuvos konsulas p. P. Daužvardis ilgokoje ir išsamioje kalboje aiškino S. L. A. reikšmę ir svarbą Lietuvai ir lietuvių tautai.

Buvo pakviestos į estradą devynios motinos, kurių sunųs padėjo savo gyvybę kariaudami prieš pavojingus agresorius. Užuojautos kalbą joms pasakė SLA iždininkas adv K. Gugis ir trys Pildomosios Tarybos nariai — K. Gugis, E. Mikužiutė ir dr. S. Biežis įteikė joms nuo SLA auksines žvaigždes ir užuojautos liudijimus.

Iždo globėja E. Mikužiutė kalbėjo į karo veteranus angliškai, reikšdama jiems pagarbą ir padėką už jų herojiškus žygius ir kviesdama pasilikti SLA nariais ir našiais darbuotojais lietuvių tarpe. Taipgi visi trys Pildomosios Tarybos nariai įteikė veteranams pagarbos liudijimus ir ženklelius nuo SLA.

Don Varnas postas skaitlingai dalyvavo iškilmėse. Jo komandierius p. Evans pasakė trumpą bet reikšmingą kalbą ir nuo Don Varnas posto įteikė certifikatus SLA iždo globėjai E. Mikužiutei ir SLA šeštam apskričiui už nuoširdų ir apstų pasidarbavimą karo pastangoms.

Birutės chorui sudainavus kelias šaunias dainas padaryta buvo pertrauka.

Po jos pirm. dr. Montvidas dėkuoja Naujienoms ir Sandarai, taipgi radio programų leidėjams A. Vanagaičiui, Budrikui, Krukui, Šaltimierui ir poniai Barcus už jubiliejaus išgarsinimą.

Dr. S. Biežis kalba į ilgamečius kuopų ir apskričio viršininkus, į pastarųjų SLA komisijų narius, kurie pasišventusiai, rįžtingai ir neatlaidžiai ugdo ir saugo musų organizaciją. Jie pavardėmis pakviečiami į estradą, kur Pildomosios Tarybos nariai juos sveikina, įteikia auksines žymes ir certifikatus.

Rengimo komisijos pirmininkė E. Mikužiutė praneša, kad iš visų Chicagoje gyvenančių moterų narių ilgiausia yra išbuvusi Nora Gugienė, kuri vyksta šiandien į BALF seimą, todel jai priklausomos dovanos buvo nuvežtos į stotį. Ilgiausia išguvęs narys yra dr. A. Juška ir jis papuošiamas gėlėmis ir įteiktas jam SLA Albumas.

V. Jokubynas, adv. J. Borden, K. Liutkus ir Veronika Bigelienė yra nariais nuo 1903 metų. Jie irgi gavo dovanas.

Vėl suskambėjo Birutės choro dainos, po ko svečiai skirstėsi valgyti, girkšnoti ir pasikalbėti.

Šis SLA parengimas buvo istoriškas, iškilmingas ir nepaprastas atsilankiusiųjų gera nuotaika ir draugingimu. (N.)

SLA Narys.

Atžymėjo S. L. A. 60 Metų Gyvavimo Sukaktį

Cleveland, Ohio. — SLA 14 kuopa atžymėjo SLA 60 metų gyvavimo sukaktį spalių 25 dieną, Lietuvių Svetainėje. Taipgi ta pačia proga pagerbė Antrojo Pasaulinio Karo veteranus 14 kuopos narius, Vieną SLA veteranąveikėją ir buvusį Centro daktarą kvotėją dr. Praną Matulaitį-Lait, kuris buvo ir viršminėtų apeigų kalbėtojas.

Apeigos prasidėjo su skania vakariene, kurią parupino atsižymėjusios virėjos ponios M. Miščikienė ir D. Vilčinskienė. Jas pavadavo keios kitos SLA narės.

Iš praeities jau žinoma, kad visokių pokylių pasisekimai priklauso daugiausia nuo moterų triuso.

Vakarienę pavalgius, su trumpa įžangine kalba, suminint šio susiburimo tikslą, kuopos pirm. F. Baranauskas perstatė šio pokylio vedėju užrašų sekr. A. M. Praškevičių. Jis perbėgo trumpais ruožais SLA 60 metų pergyventą laiką. Taipgi jis nurodė, kad SLA ne tik savo nariams teikė medžiaginę ir dvasinę pagalbą, bet ir didelę rolę suvaidino abelnam Amerikos lietuvių gyvenime.

Toliau sekė įteikimas gražių iš Centro prisiųstų tam tikrai parupintų certifikatų ir spilkučių. Pirma iš eilės buvo Helena Klimienė, kariuomenės slaugė; Algirdas J. Blaskevičius, Povilas Šukys, Petras G. Bilskis, Stasys K. Chesnes, Jurgis Mačys, Viktorius P. J. Žiuris, John A. Brazauskas ir John Polter

Visiems buvo parupintos vietos prie garbės stalo. Kurie nebuvo parengime, tai tų tėvai paėmė certifikatus, nes jie ne visi tą dieną buvo Clevelande, kaip tai: V. Žiuris universitete, J. Brazauskas dar laivyno tarnyboje, o P. Bilskis tą dieną buvo išvažiavęs iš miesto. Dr. F. Lait certifikatas buvo įteiktas paskiausia, ir ta pačia proga perstatytas kaipo principialis šio jubiliejaus kalbėtojas. Daktaras trumpai primindamas S. L. A. istoriją, ragino jaunimą perimti SLA tvirtovės vadovybę.

Šiame pokylyje buvo ir auksinės žvaigždės motina ponia A. Baltrukonienė, kurios sunus Vincentas žuvo karo tarnyboje be žinios.

Turėjom už garbę turėti savo tarpe musų buvusio SLA Garbės Nario ir vieno užmanytojo tverti SLA dar prieš 60 metų a. a. Dr. Jono Šliupo dukrelę ir sunų, tai yra ponia P. J. Žiurienė, kuri seka tėvo pramintais takais lietuvybės dirvoje. Jaunasis sunelis, kaipo jauna to stikraus aržuolo atžala, palaikys garsaus Dr. Šliupo vardą. (Jaunojo Šliupo pirmo vardo neteko sužinoti.)

Toliau sekė šokiai ir vaišės iki ankstyvam rytui. Publika buvo parinkta, net ir Lietuvių Bankas buvo gerai atstovaujamas, nes buvo net penki direktoriai.

Kiek galima buvo numatyti, visi buvo pilnai patenkinti ir turėjo gerus laikus, pageidaudami, kad ir daugiau tokių pramogų turėtume.

Ačiu komisijai ir valdybai už surengimą, o didžiausias ačiu gaspadinėms.

A. M. P.

Linden, N. J.

SLA 285 Kuopos Veikla

Lapkričio 11 dieną SLA 285 kuopos susirinkimas neįvyko, nes permažai narių dalyvavo. Katrie nariai užsimokėjo mėn. duokles, sekretorius M. Prakop pasiuntė į Centro raštinę.

Sekantis SLA 285 kuopos susirinkimas bus metinis ir įvyks gruodžio 9 dieną.

Gerbiamieji nariai ir narės, malonėkite skaitlingai dalyvauti metiniame susirinkime, kad butų iš ko išrinkti kuopos valdybą.

Taipgi yra prisiųsta iš Centro balotai ir kita informacinė literatura nominavimui kandidatų į Pildomąją Tarybą. Yra kitų svarbių reikalų aptarimui..

Centras prisiuntė visiems SLA 285 kuopos nariams naujus Paliudymus. Metiniame susirinkime gruodžio 9 dieną visi nariai ir narės galėsite atsiimti naujus Paliudymus.

Kurie nariai nesate užsimokėję mėnesinių duoklių, malonėkite užsimokėti, o tuomi sumažinsite darbą naujam sekretoriui.

M. Prakop,
SLA 285 kp. sekr.

Paterson, N. J.

Iš SLA 101 Kuopos Veikimo

SLA 101 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą lapkričio 6 dieną, priprastoje svetainėje ir priprastu laiku. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. Treinis. Peršaukus kuopos valdybą, nesirado maršalka R. Adomavičienė.

Skaitytas praeito susirinkimo protokolas ir vienbalsiai priimtas.

Atlikus kuopos bėgančius reikalus, prieita prie komisijų raportų. Ligonių komisija raportavo, kad ligonių nesiranda. Raportas priimtas.

A. Gustus raportavo, kad gavo iš SLA Centro nominacijų balotus ir informacijas kokios tvarkos reikia laikytis laike nominacijų. Tas reikalas vienbalsiai nutarta atidėti gruodžio 4 dienos susirinkimui.

Įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta, kad 101 kuopos nariai butų pakviesti į sekantį susirinkimą, kuris įvyks gruodžio 4 dieną per organą Tėvynę, nes tame susirinkime bus nominuoti kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą. Tai padaryti įgaliotas 101 kuopos korespondentas. Taigi visi nariai gruodžio 4 dieną ateikite į susirinkimą ir nominuokite sulig savo nuomonės geriausius narius iš Susivienijimo narių į Pildomąją Tarybą. Taipgi tame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1948 metams, todel malonėkite atsilankyti skaitlingai.

Susirinkimas įvyks toje pačioje svetainėje ir tuo pat laiku, kaip visuomet.

J. Treinis,
SLA 101 kp. koresp.

Haverhill, Mass.

Svarbus Susirinkimas

SLA 102 kuopos svarbus susirinkimas įvyks gruodžio 3 dieną. Šis susirinkimas bus labai svarbus, nes bus metinis. Visi nariai ir narės esate kviečiami į atsilankyti, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Bus nominuojami kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą, taipgi bus renkama 102 kuopos valdyba sekantiems metams. Taipgi yra tokių reikalų, kuriuos butinai tame susirinkime turėsime apkalbėti. Todel dar kartą kviečiu visus narius ir nares į tą susirinkimą atsilankyti.

Lankyti kuopos susirinkimus yra kiekvieno nario butina pareiga, nes visiems SLA nariams organizacijos reikalai turi lygiai rupėti, todel visi bendrai turime jais domėtis.

Musų kuopos nariai tačiau kitaip elgiasi: sueina į metinį susirinkimą, išsirenka kuopos valdybą ir tiems žmonėms visam metui užkrauna darbą ant nugarų, ir tik keli žmonės turi kuopos reikalais rupintis.

Gerai, kad nariai savo viršininkams pasitiki, bet negerai, kad patys nariai tais reikalais nesirupina. Juk reikia žinoti, kad keli žmonės beveikdami kuopos darbus gali pailsti. Kad kuopą gerai užlaikius ir kad ją gyva padarius, reikalinga visų narių kooperacija, todel visi turime į susirinkimus lankytis, organizacijos reikalus svarstyti, tuomet bus geresnis noras dirbti ir tiems nariams, kurie iki šiol pasišventusiai kuopai dirba.

Pakartoju — visi SLA 102 kuopos nariai ir narės butinai į sekantį susirinkimą ateikite, nes jusų atsilankymas reikalingas. Susirinkimas įvyks gruodžio 3 dieną, 7 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 324 River Street.

A. Šalkevičius,
SLA 102 kp. fin. sekr.

Norwood, Mass.

Oficialis Pranešimas SLA 131 Kuopos Nariams

SLA 131 kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, 13 St. George Ave. Visi nariai ir narės malonėkite butinai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus nominuojami kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1948 metams.

Išgirsime SLA antro apskričio atstovų raportą, ir kuopos valdybos raportus.

Turime aptarimui keletą svarbių bei dokumentalių reikalų nuosėkliai išpresti.

Ko daugiau narių dalyvauja susirinkimuose, to daugiau sveikų nuomonių atsiranda ir lengvai prieinama prie išvados.

Ateikite visi į susirinkimą su geru upu ir atsineškite gerų sumanymų, kad galėtume pravesti gerų nutarimų organizacijos naudai, nes organizacijos bujojimas priklauso tik nuo eilinių narių darbštumo.

Ateidami atsiveskite savo gentis bei draugus prirašymui prie SLA 131 kuopos. Nepamirškite užsimokėti duokles, kad nebutumet suspenduoti, nes gali įvykti daug nemalonumo kad ateina reikalas gauti pašalpą.

P. Mučinskas, sekr.

SLA Kuopų Susirinkimai

Mahanoy City, Pa. — SLA 211 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, priprastoj vietoj, 1 val. po piet. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti į šį susirinkimą, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir renkama kuopos valdyba ateinantiems metams. Atsiveskite naujų narių prirašyti prie S. L. A. 211 kuopos.

A. Ramanauskas, sekr.

Collinsville, Ill. — SLA 159 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 13 dieną, 6:30 val. vakare, miesto svetainėje. Visi nariai malonėkite pributi ir užsimokėti pilnai duokles už šiuos metus. Bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams ir nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Bus išduotas raportas apie kuopos įeigas ir išlaidas.

M. Girdžiuvienė, sekr.

New Kensington, Pa. — S. L. A. 192 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 dieną po pietų, priprastoje vietoje ir priprastu laiku. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi užsimokėkite mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir renkama kuopos valdyba sekantiems metams. SLA 60 metų gyvavimo jubiliejinis vajus jau baigiasi, o musų kuopoj prirašyti tik 4 nauji nariai. Aš prašau visų narių į sekantį susirinkimą ateinant atsiveskite po naują narį prirašyti prie SLA 192 kuopos. Taipgi musų kuopa leidžia Kalėdinį kalakutą išlaimėjimui, tai bus malonu matyti kas išlaimės, o kai pabaigsime visus reikalus ir susirinkimą, tai dauguma narių žino praeito kuopos susirinkimo nutarimą — turėsime bankietą iš kuopos iždo, tai galėsime išsigerti ir užsikąsti, pasikalbėti apie praėjusius ir ateinančius SLA reikalus.

John J. Svipas, sekr.-org.

Luzerne, Pa. — SLA 67 kuopos sekantis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 6:30 val. vakare, priprastoje vietoje. Prašau visų narių atsilankyti į šį metinį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų atlikti. kuopos naudai. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1948 metams ir nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Taigi dar kartą prašau visų draugų ir draugių atsilankyti ir atlikti savo butinas pareigas.

Peter Dudes, sekr.

Akron, Ohio. — SLA 354 kuopos svarbus susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, priprastu laiku ir priprastoje vietoje. Visi nariai butinai dalyvaukite, nes bus rinkimas kuopos valdybos sekantiems metams ir nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Yra ir kitų reikalų aptarimui.

J. Ramoška, sekr.

Shenandoah, Pa. — SLA 23 kuopos svarbus metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, priprastu laiku, Miners Hall, S. Main ir kampas Oak Streets. Visi kuopos nariai ir narės kviečiami atsilankyti į šį metinį kuopos susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Šiame susirinkime bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimai kuopos valdybos sekantiems metams. Kuopos pirmininkas P. Aleksandravičius ir fin. sekr. P. Birštonas jus visus nori matyti šiame susirinkime, todel nepamirškite visi atsilankyti.

A. Šaukevičius.

Lowell, Mass. — SLA 173 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkit butinai dalyvauti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1948 metams. Taigi neužmirškite šio svarbaus susirinkimo ir visi atsilankykite. Kviečia visus valdyba.

L. Petkevičius, sekr.

Lawrence, Mass. — SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje. Visos narės ir visi nariai butinai turite buti šiame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba ir aptariami kiti reikalai. Kurie nebusite susirinkime, galite buti nubausti sulig konstitucijos patvarkymo.

M. Stakionis.

Bridgeport, Conn. — SLA 51 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, priprastoje vietoje, 7:30 val. vakare. Bus aptarta daug reikalų, rinkimai kuopos valdybos 1948 metams ir nominuojami kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą. Taipgi užsimokėkite duokles, kad neliktumet suspenduoti. Visų narių pareiga į susirinkimą atsilankyti.

A. Sapiega, sekr.

Benld, Illinois. — SLA 155 kuopos sekantis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Kurie nepribus, bus nubausti sulig konstitucijos patvarkymo.

Andrius Laukaitis, kp. sekr.

St. Louis, Mo. — SLA 214 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 val. po pietų, svetainėje 2200 So. 7-th Street. Visi nariai yra kviečiami šiame susirinkime dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams ir nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Nors susirinkimai prasideda 2 val., tačiau šį kartą kuopos finansų sekretorius bus svetainėje nuo 1 valandos. Nepavėluokite su reikalais.

J. V. Klastaitis, sekr.

Thompsonville, Conn. — S. L. A. 113 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 1 val. po pietų, svetainėje 38 No. Perl St. Visi draugai ir draugės susirinkite, nes bus daug reikalų apsvarstyti. Taipgi bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Užsimokėkite užvilktas mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi bus rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Ateidami atsiveskite nors po vieną draugą prirašyti prie SLA 113 kuopos.

J. Žvirblis, fin. sekr.

Stamford, Conn. — Pranešu SLA 168 kuopos nariams, kad sekantis priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, priprastoje vietoje ir priprastu laiku. Visi kuopos nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus rinkimas kuopos valdybos ateinantiems metams. Taipgi bus nominuojami kandidatai į SLA Pild. Tarybą. Turėsime daug kitų svarbių reikalų apsvarstyti.

J. Pocius, sekr.

Plymouth, Pa. — SLA 246 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 val. po pietų, priprastoje svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Taipgi bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams. Ateidami atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA 246 kuopos.

K. Gaidžiunas, sekr.

South Fork, Pa. — SLA 141 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti į šį metinį susirinkimą, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems 1948 metams ir aptariami kiti kuopos reikalai.

J. Valukas, sekr.

Pittsburgh, Pa. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 104 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 4 dieną, 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, South Side, Pittsburgh, Pa. Visi nariai ir visos narės malonėkite atsilankyti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą renkama kuopos valdyba ateinantiems 1948 metams. todel nei vienas nepraleiskite šio svarbaus susirinkimo.

G. Žilinskas, 104 kp. sekr.

Shenandoah, Pa. SLA 23 kuopos mėnesinis ir priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 1 palandą po pietų, Miners Hall, kampas Main ir Oak gatvių. Visi nariai malonėkite pributi. Tarp kitų reikalų bus rinkimas kuopos valdybos ir nominuojami kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą. Salė bus atdara 12 valandą del priėmimo duoklių.

P. W. Birštonas, sekr.

Auburn, Ill. — Šiuomi pranešu, kad SLA 27 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 14 dieną, kuopos pirmininko namuose. Bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Visi nariai malonėkite atsilankyti.

V. T., kuopos pirm.

Providence, R. I. — SLA 347 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 2 valandą po pietų, ALPP Kliubo name, 475 Smith St. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduotais. Taipgi bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą. Yra ir kitų reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 347 kuopos.

V. J. Bankauskas, sekr.

Tamaqua, Pa. — SLA 204 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, 1 val. po pietų. Kviečiami visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti mėnesinius mokesčius už šiuos metus. Pakalbinkite savo draugus prisirašyti prie S. L. A. Bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir renkama 204 kuopos valdyba 1948 metams. Mokesčius sekretorius priims prisilaikant praeito susirinkimo nutarimo.

P. B. Bellis, sekr.

Wilkes Barre, Pa. — SLA 35 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., Lietuvių Tautiškos Parapijos svetainėje, 205 Parrish Street. Prasidės lygiai 2 valandą po pietų, nes durys bus atidaros nuo 12 valandos, ir duoklės bus renkamos iki pabaigai susirinkimo. Todel prašau visus 35 kuopos narius į šį susirinkimą pributi, o kartu kviečiu ir tuos, kurie visai susirinkimų nelanko, kad ir jie šiame susirinkime dalyvautų, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos. Todel dar kartą prašau visus SLA 35 kuopos narius pributi į šį susirinkimą.

J. Andriušis, 35 kp. fin. sekr.

Los Angeles, Cal. — SLA 75 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 10 dieną, 7 val. vakare, po num. 843 So. Bonnie Brea Street. Visi nariai ir narės yra kviečiami susirinkime dalyvauti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Tuojau po susirinkimo busite gerai pavaišinti, todel kurie nedalyvaus gailėsis.

P. Žilinskas, 75 kp. sekr.

New Haven, Conn. — SLA 142 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dieną, Lietuvių Svetainėje, 243 Front Street. Mokesčių priėmimas prasidės 1:30 val. po pietų. Visos narės ir visi nariai malonėkite dalyvauti skaitlingai, nes turėsime atlikti svarbių dalykų. Bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Taipgi išgirsite delegatų raportus iš 4 apskričio suvažiavimo. Taip pat parengimų komisija pranešė, kad turės vaišes. Ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti prie SLA 142 kuopos.

M. K., sekr.

Springfield, Ill. — SLA 158 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 2 val. po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai malonėkite skaitlingai dalyvauti, nes bus nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Taipgi turime daug svarbių reikalų aptarti. Kurie esate skolingi už šiuos metus, malonėkite ateiti ir užsimokėti, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 158 kuopos. Už nedalyvavimą busite baudžiami pagal SLA konstituciją 25c.

Petras Rauktis,
SLA 158 kp. fin. sekr.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

SLA 126 Kuopos Svarbus Susirinkimas

SLA 126 kuopos svarbus priešmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 3 d., SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Prasidės 8 valandą vakare. Šiame susirinkime bus SLA Pildomosios Tarybos nominacijų balsavimai ir rinkimas kuopos valdybos 1948 metams. Kiekvieno nario pareiga dalyvauti tokiame svarbiame susirinkime. Pakalbinkite savo gimines, draugus ir pažįstamus prisirašyti prie S. L. A. 126 kuopos, kuriuos galėtumet perstatyti šiame susirinkime.

S. E. Vitaitis,
SLA 126 kp. sekr.

Atvyko 32 Lietuviai iš Vokietijos

Lapkričio 20 d. laivu Marine Tiger atvyko 32 lietuviai, kurių 10 JAV piliečiai repatrijantai, o likusieji su imigracijos vizomis. Del audrų laivas pavėlavo šešias paras. Atvykusieji išsiskirstė pas gimines bei draugus:

Stasys Abramavičius su vaikais gražina-Marija ir Stasiu, visi JAV piliečiai, apsistojo pas gimines: 1227 Bell Ave., N. Braddock, Pa.

Antanina Bendorienė su dukrelėm Aušrele ir Jura ir sunum Pauliu, visi JAV piliečiai, laikinai apsistojo New Yorke, o toliau ruošiasi keliauti į Los Angeles, Cal.

Petras Bernotavičius apsistojo: 1345 S. 49 Street, Cicero, Ill.

Pranas Burška apsistojo: 111 Garver Street, Waterbury, Conn.

Dr. Romaldas Vuivydas, su žmona Barbora apsistojo pas ponus Buivydus, 291 — 61 Street, Brooklyn, N. Y.

Vytautas ir Janina Gurkos su sunum Arvydu laikinai apsistojo New Yorke, Catholic Comm. for Refugees globoje.

Vytautas ir Salomėja Janulaičiai su sunumis Kazimieru ir Mindaugu apsistojo pas gimines: P. O. Box 86, Zim, Minnesota.

Barbora Jusienė, JAV pilietė, apsistojo: 2228 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

Aleksandra Jucevičienė apsistojo pas sunų 2225 Sarah Street, Pittsburgh, Pa.

Dr. Vincas Katelė laikinai apsistojo pas p. Valickus Newarke, o toliau vyksta pas žmoną: 4240 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. Iki pat išvykimo dr. Katelė profesoriavo Universitete Hamburge. Jis yra vienas labiausiai pasižymėjusių veterinarijos specialistų.

Viktoras ir Filiomena Navickai apsistojo pas sunų: 282 Hudson Street, Hartford, Conn.

Algimantas Penkauskas apsistojo: 2228 Sarah Street, Pittsburgh, Pa.

Valentinas Remeikis apsistojo: 714 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Pranas Strodomskis su sunum Juozu, abu JAV piliečiai, ir dukra Vanda apsistojo: 115 Alle Place, Hartford, Conn.

Jonas Vidžiunas su dukra Daiva apsistojo: 710 N. Van Ness Ave., Los Angeles, Cal.

Vanda Viskerienė apsistojo: 16856 Littlefield, Detroit, Mich.

Aleksandra Žemaitienė apsistojo: 16856 Littlefield, Detroit, Mich.

Atvykusius be giminių ir draugų pasitiko Lietuvos gen. konsulato New Yorke attache A. Simutis ir Ona Valaitienė nuo Bendr. Amerikos Lietuvių Fondo, kurie pagelbėjo atvykusiems su formalumais.

L. G. K.

Mirė Juozas Kscenaitis, SLA 225 Kuopos Narys

Lapkričio 6 dieną Bellevue ligoninėje mirė Juozas Kscenaitis, SLA 225 kuopos narys. Velionis gyveno New Yorko priemiestyje Bronx. Mirė sulaukęs vos 58 metus amžiaus. Dideliame nuliudime paliko žmoną Oną, dukteris Emiliją ir Birutę, sunų Albiną ir Juozą, žentą Kazį Pietz, pusbrolius Juozą Bonginą Brooklyne, Vincą ir Stasį Kscenaičius New Britain ir Praną Kscenaitį Hartforde.

Lapkričio 10 dieną velionio Kscenaičio kunas palydėtas giminių ir draugų į Raymond kapines ir palaidotas amžinam poilsiui. Laidotuvių apeigomis rupinosi ir gražiai patarnavo graborius F. W. Šalinskas.

Lai buna jam lengva ilsėtis laisvoje Amerikos žemelėje.

Draugas.

Skandalingas Įvykis

Viename New Yorko viešbuty išauštant į lapkričio 19 d., pabudusi mergina Labath pastebėjo palei ją lovoje gulintį 34 metų vyrą S. E. Dever, iš River Edge, N. J. Jų tarpe kilo skandalas. Šalimuose kambariuose esanti žmonės pašaukė policiją ir jie abu tapo nugabenti į rytinį teismą prieš teisėją McGee. Klausinėjant mergina aiškinasi, kad ji su tuo vyru buvo atsisveikinus, o vyras aiškina, kad atsisveikinant mergina jam padavė viešbučio kambario numerį ir raktą, kas jam buvo suprantama, kad jis pas ją turi ateiti vėliau, ką jis ir padaręs. Apklausinėjus teisėjas vyrą paleido po $500 užstatu iki sekamo apklausinėjimo, bet kaip viskas baigėsi, spaudoje neteko pastebėti.

Brooklyn, N. Y.

Organizuojasi Lietuviai Veteranai

Lapkričio 23 d. Lietuvių Piliečių Kliube įvyko lietuvių karo veteranų pasitarimas, tikslu suorganizuoti Lietuvių Veteranų Postą Didžiajam New Yorke.

Susirinkusieji suman ymui pritarė ir jį užgyrė. Pasitarus palikta šaukti kitą susirinkimą arba ir kelis susirinkimus iki susidarys didesnis skaitlius pritariančių ir tuomet galės susidaryti organizatyvis komitetas, arba laikina valdyba organizatyvį darbą vykdinti.

Didžiojo New Yorko ribose randasi net keli šimtai buvusių abiejų Amerikos karų lietuvių veteranų, kurie galės sudaryti didelį Postą, kurio veiklą lietuviai nuoširdžiai parems. Patartina visiems lietuviams veteranams įsipareigoti į organizatyvį darbą ir vienas kitą kalbinti ir dalyvauti sekamuose susirinkimuose.

Buvęs.

Komunistiniai "Gyvuliai"

Vieną vakarą susitikau lietuviškai kalbantį, bet rusiškai nusiteikusį žmogų, kuris yra yra Laisvės veikėjas ir vadinasi komunistu. Prie vaišių pradėjome kalbėti apie reikalingus ir nereikalingus dalykus. Jis užklausė manęs, kodel aš nepriklausau prie komunistų. Jam atsakiau, kad komunistu buti garbės nėra, nes dabar į komunistus visi pradeda žiurėti, kaip į kokius niekšus. Sakau, geriau ir tu nuo jų pasitrauk.

— Tas negalima padaryti, drauge — atsako jis. — Mes jau per toli esame nuginę savo gyvulius, tai grįžti negalima, — paaiškino jis man.

Ką jis vadina gyvuliais, man nėra aišku. Gal vadina tuos, kurie komunistams aukas duoda? Dzukelis.

Manchester, Conn.

Apsivedė Albinas Užupis

SLA ir vietinių lietuvių veikėjų J. O. Užupių sunus Albinas apsivedė su panele Elinora Hirth iš Hartford, Conn. Šliubas buvo spalių 27 dieną su iškilmingomis mišiomis Šventos Brigidos bažnyčioje. Iškilmingos vestuvės buvo Lietuvių svetainėje, kuriose giminių ir svečių buvo apie pora šimtų. Visi prie skanių valgių ir gėrimų visą dieną linksminosi. Po apdovanojimo jaunavedžių ir palinkėjimo laimės vedusių gyvenime, giminės ir svečiai skirstėsi į namus, o jaunavedžiai išvažiavo porai savaičių medaus mėnesį praleisti.

Panelė Elinora skaisti jaunuolė ir turi malonų palinkimą prie žmonių. Albinas sulaukęs vos 18 metų amžiaus buvo paimtas į Dėdės Samo karinę tarnybą ir tarnavo Ramiajame Vandenyne iki karo pabaigai. Pasižymėjo kare ir buvo pakeltas į viršininkus. Po karo jis sugrįžo pas tėvelius ir tęsė draugiškumą su panele Elinora, nes jie pasipažino seniai.

Velijam jaunai porai laimingo vedybinio gyvenimo.

Lapkričio 8 dieną ponai Užupiai iškilmingai paminėjo 10 metų sukaktį nuo atsiskyrimo su savo mylima ir brangia dukrele Biruta. Prakilnios dvasios jaunuolė buvo sulaukus vos 19 metų amžiaus, 10 metų atgal paliko savo tėvelius, gimines ir daug draugų, kuriuos ji paliko ir nuėjo į amžiną poilsį. Nors 10 metų jau praslinko, bet nebuvo dar tos dienos, kad tėveliam Biruta iš minties butų išėjus. Jie per visą vasarą gėlėmis dabina Birutos kapą. Ten Buvęs.

Waterbury, Conn.

Geros Valios ir Širdies Žmonių Darbas.

Atvykau į Waterbury, Conn ir jau kuris laikas kaip čia apsistojau. Waterburio lietuvių kolonija gali didžiotis savo skaitlingumu. Ji net sudaro 13-14 nuošimtį visų Waterburio gyventoų.

Rugsėjo 21 d. buvau pak-Care and Relief Club pobuvyje. Tas pobuvis vyko kaip daugelis, įvairiose vietose ruošiamų Amerikos lietuvių piknikų, kortavimų vakarų, pasilinksminimų ir panašiai, bet šito pobuvio tikslai ir pobudis, mane, kaip dar neperseniai atvykusį iš Europos, iš tarpo badaujančių ir vargstančių, smarkiai sujaudino ir paveikė. Štai susirinko kelesdešimt lietuvių, kurie čia atvyko iš Lietuvos 40-50 o gal ir daugiau metų atgal. Visi jie lietuviškai gražiai šneka, visi jie domisi Lietuvos ir pabėgėlių vargais.

Kas man labai patiko tai kliubo tikslas: tai yra stengtis kaip galint daugiau padėti lietuviams pabėgėliams, esantiems Europoje maistu ir rubais. Jie nežiuri nei žmogaus politinių įsitikinimų, nei pažiurų, jų tikslas yra padėti visiems varge esantiems lietuviams. Tai skamba tikrai gražiai. Tai darbas, ko iš kiekvieno žmogaus reikalauja padorumas, garbingumas, tikėjimas ir humaniškumas. Tai darbas, kurio reikalauja iš musų visų čia esančių musų lietuviškas kraujas. Kas gyvenime nesigaili duoti kitam, ypač varge ir bade esančiam, tas, laikui bėgant iš gyvenimo keleriopai gaus atgal, o savo gerais darbais taps vertingu kaip žmogus ir garbingu savo tautos nariu.

Man patiko to kliubo idėja, kuri paremta mintimi: "Kai du stos visados daugiau padarys." Čia stojo jau ne du, čia stojo gausus stojo gausus burys pasišventusių, geros valios ir širdies žmonių ir jie sudarė organizuotą grupę, kuri yra išsirinkusi sau valdybą. Ji šaukia laikas nuo laiko posėdžius, kur aptariami visi bėgamieji reikalai ir išnagrinėjamos visos galimybės pagelbėti pabėgėliams. Kliubo nariai aukoja patys rubus ir maistą bei renka iš kitų. Visi tie daiktai sunešami į vieną vietą kur iš jų padaromi pakietai ir yra išsiunčiami į Europą. Tremtinių adresų kliubas gavo pradžioje iš naujai atvykusių pabėgėlių, gi vėliau buvo susilaukta daug laiškų, padėkos ir pagelbos prašymų. Laikas nuo laiko kliubas padaro pikniką ar pobuvį, gi visas gautas pelnas eina į kliubo kasą iš kurios apmokama siuntinių siuntimo ir kitos išlaidos.

Jųs galite įsivaizduoti, koks yra džiaugsmas tenai varge esančiam gauti siuntinėlį iš ne pažįstamo lietuvio. Kaip yra malonu gavusiam žinoti, kad yra kas tai už jurių marių, kas supranta tremties vargą, kas stengiasi kiek galima prisidėti prie to vargo ir bado sumažinimo. Iš to tremtiniams yra netik didelė medžiaginė parama maistu ir rubais, bet daug didesnė ir svarbesnė yra dvasinė-moralinė parama, kurią suteikia žinojimas, kad neesi visų užmirštas ir paliktas žiauriam likimui.

Aš norėčiau pasakyti, kad toks darbas yra tikrai geros valios ir širdies žmonių darbas. Aukoti savo laiką, savo daiktus, savo santaupas tam kad padėti varge esantiems, yra kilnu ir gražu. Ne kiekvienas žmogus moka tai daryti, ne kiekvienas moka aukoti save kitų gerovei, ne kiekvienam lengva atitraukti nuo savės kąsnį ir atiduoti badaujančiam.

Waterbury buvo malonu matyti kaip ta grupė nuoširdžiai pasišventusių žmonių dirbo tą kilnų darbą. Jie daro tai, nes jie jaučia, kad yra jų pareiga tai daryti, ir jie randa pasitenkinimą, jei tik gali varge esantiems tautiečiams padėti. Štai ta grupė gerų norų žmonių, kuri susiorganizavo tik 1947 m. balandžio 1 d. Per septynius mėnesius surinko, sudarė ir pasiuntė virš trijų šimtų pakietų. Kaip butų gera, kad visose Amerikos lietuvių kolonijose išsivystytų panaši veikla. Kiek butų galima padėti tiesioginiai pabėgėliams, jei visi geros valios ir širdies žmonės susiburtų į kliubelius ir ratelius, sunešę ir surinkę rubų ir maisto, siųstų pabėgėliams, ir taip tiesioginiai ir greitu budu gelbėtu vargstančius ir badaujančius tremtinius. Tokia pagelba neprieštarauja jokių organizacijų veiklai, nes ji yra pagrysta artimo meile. Be to, tremtiniai yra reikalingi greitos pagalbos, o tik tokiu budu veikiant galima greitai ir konkrečiai padėti. Kaip butų gera, kad visos Amerikos lietuvių kolonijos sujustų ir kad toks individualus organizuotas ir tiesioginis pabėgėlių šelpimas išsiplėstų plačiai, plačiai. Kakia didelė butų parama iš to pabėgėliams ir medžiaginiai ir dvasiniai.

Jei atsirastų žmonių, kurie nepritaria tam, nėra ko stebėtis, nes gyvenimas parodė, kad geros valios žmonių yra daug mažiau. Kas nepritars ir neprisidės, tegul snaudžia ir toliau. Toks žmogus yra apgailėtinai atbukęs, ir jis jau yra gyvas budamas miręs lietuvių tautai ir žmonijai. Bet jei atsirastų tokių, kurie tam darbui bandys kenkti ir smerktų tuos kurie pašvenčia savo laiką, darbą ir lėšas, kad tik padėti artimui; tokius jau kitaip negalima pavadinti, kaip tik išsigimėliais; išsigimėliais ne tik lietuvių tautos, bet ir visos žmonijos. Nes nei vienas žmogus, kuris yra padorus, kuris pripažysta žmoniškumo ir tikėjimo skleidžiamas idėjas, negali smerkti artimo meilės ir pasišventimo darbų. Jei tokių atsirastų, tai tie žmonės neverti buti ne tik tarpe lietuvių, bet jie neverti buti net ir tarpe visų padorių žmonių. Jų vardas turi buti žmonijos išgamos.

Tokios mintys kilo susipažinus su Waterbury, Conn. esančiu ir veikiančiu Lithuanian Care and Relief Clubu, bei dirbančiais ir pasišventusiais jo nariais.

Dar kartą gale kartoju, kaip butų gera, kad panašius kliubus butų galima rasti visose lietuvių kolonijose, nes juk visada kai du stos visados daugiau padarys. Argi butų ne gražu, kad kiekvienas kuris jaučiasi lietuviu, susiburtu grynai tam, kad kuo greičiausiu keliu galėtų padėti tragiškoje padėtyje esantiems tautiečiams.

Aš esu tikras, kad taip galvoju ne tik aš vienas, taip galvoja visi čia atvykę. Tremtiniai kenčia, o jų visų akys nukreiptos į čia esančius. Neapvilkim jų. Neris J. Šimkus.

Siųskime Saviems ką Tik Galime Dabar

Beskaitant laikraščiuose apie Amerikos lietuvių balius, visokias sukaktuves, gavau nuo vieno inteligento laišką, kuriam Lietuvių Spaudos Kliubas buvo siuntęs du pakietus, bet tik vienas nuėjo, nes kitas nebuvo gana tvirtai surištas ir juo kas kitas pasinaudojo. Tarp kitko jis rašo:

"Aš buvau labai sujaudintas Tamstos atsiųsta dovana, nes tai buvo pirmas pakietas iš Amerikos, kurį gavau. Aš labai dėkoju Lietuvių Spaudos Kliubui už kolegišką dėmesį ir gėrybes, brangiai pas mus vertinamas. Ypač rukalai man daug pasitarnavo. Pagrindinai pasitaisiau dantis ir uždėjau keturias auksu padengtas karunas. Visus kitus gardumus, nors ir labai reikėjo pinigo, negalėjau susilaikyti nesuvalgęs ir nesugėręs (Cigaretų buvo tik už $1.35). Maistas blogėja ir paskutiniu laiku rodo tendenciją dar blogėti kartu su blogėjančiu visu DP gyvenimu. Susimildamas neskelbkite pavardžių su adresais laikraščiuose. Juk čia mes esame vos keli kilometrai nuo geležinės uždangos, ir buna visokių atsitikimų... Čia ligoninėje randasi apie 40 vyrų ir moterų lietuvių. Kaip klausėte, aš galėčiau apsiimti išdalinti dalykus čia esantiems, bet jokiu budu ne kituose miestuose, ypač ne kitose zonose. Geriausia adresuoti asmeniškai. Muitas labai mažas, tik ne už čokolatą ir cigaretes, bet dažnai ir to nereikia jei gerai pakietas surištas — ateina viskas kas siunčiama". Toliaus rašo: "Gal atsirastų pas ką panešiotų rubų, kuriuos nenorėtų dėvėti, labai prašyčiau man atsiųsti. Su apsirengimu pas mane labai blogai, o lygiai ir su avaline — neturiu vandens nepraleidžiamų batelių, o pas mus nuolat drėgna... Labai reikia mėsos ekstrakto sriubų pagerinimui, nes mėsos mes negauname".

Nors jau savo drapanas buvau pirmiau išsiuntęs, visgi sukrapščiau apie tuziną gerų moteriškų batelių ir tiek pat šilkinių apsivilkimų, vyrų dvi poras batų, porą naujų puspadžių ir šaliką, sudarydamas keturis pakietus be jokios sunkenybės ir išsiunčiau nuo savęs.

Galėčiau duoti šį adresą ir kitiems ištikimiems siųsti drapanas ir valgius. Turiu ir kitus inteligentus visko reikalaujančius. Galiu tik pasigėrėti kaip Waterbury sudaro savo vietinį komitetą siųsti valgius ir drapanas tiesiok reikalaujantiems. Prie tokių komitetų galima gauti ir amerikonus. Ko daugiau tokių komitetų kituose miestuose visoje Amerikoje bus, to greičiau tas darbas platinsis pasekmingiau. Laiškai ateis iš Europos tiesiok į tokius komitetus. Centras tokius darbus neatliks tiek pasekmingai, kaip toki komitetai visoje Amerikoje.

Vincas F. Jankauskas.

14 šimtų 14

Įvairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitėte, tai reikalaukite. Kaina $1.50.

Kita maža dainų knygelė, kaina 50 centų.

Reikalaudami kreipkitės:
JUOZAS RATKUS,
901 S. W. 27-th Ave.,
Miami 35, Florida.

DĖL RAUMENŲ SKAUSMŲ GAUK
PAIN-EXPELLER
nuo 1867 metu
patikimas šeimos tepalas
Lithuanian 48

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Lapkričio 22 Dieną, 1947 Metų

Išmokėtos pomirtinės

AGOTA ŽYLIENĖ, 238 kp., Chicago, Ill., gimus gruodžio 25 d., 1876 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 1 d., 1916 m., mirė spalio 3 d., 1947 m., pomirtinė išmokėtas sunui S. Žiliui $300.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso $122,758.66

Išmokėti rezervai

RICHARD JASAITIS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs balandžio 9 d., 1926 m., Worcester, Mass. Prie SLA prisirašė birželio 4 d., 1943 m., Skyrius N1, Apdraudos sumai $500. Nariui R. Jasaičiui rezervų $2.90

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. GRICĖNAS, 86 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 3 savaites	$18.00
M. MATONIS, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 7 s.	84.00
I. PETRAITIS, 125 kp., Melrose Park, Ill. Sirgo 12 s. ir 2 d.	109.50
J. GERDŽIUS, 161 kp., Christopher, Ill. Sirgo 19 s.	93.00
M. EWERS, 178 kp., Chicago, Ill. Sirgo 1 s.	9.00
P. BARKEVIČIUS, 179 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 1 s. ir 3 d.	18.00
P. ZDUZINSKAS, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 7 s. ir 4 d.	69.00
J. JOGIS, 234 kp., Great Neck, N. Y. Sirgo 24 s.	216.00
R. ZEMECKAS, 238 kp., Chicago, Ill. Sirgo 14 s.	70.00
B. SANDOM, 238 kp., Chicago, Ill. Sirgo 11 s.	66.00
J. BEKSI, 285 kp., Linden, N. J. Sirgo 7 s.	42.00
J. KALICHE, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 7 s. ir 5 d.	94.00
B. BLAZEVIČIUS, 326 kp., Bristol, Conn. Sirgo 2 s. ir 1 d.	26.00
J. PETRAUSKAS, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 10 s.	54.00
A. JANKUNIENĖ, 367 kp., Port Chester, N. Y. Sirgo 13 s.	75.00
Viso	$1,043.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$53,458.50

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

STANLEY INSURANCE SERVICE
INCORPORATED
GENERAL INSURANCE
209 East Fayette Street, Baltimore 2, Md.
TELEFONAS: PLAZA 3700

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

A. LALIO ŽODYNAS
Kaina 12 dol. ($12)
Su užsakymu siųskite ir pinigus
DR. D. PILKA
546 Broadway
South Boston 27, Mass.

JUOZAS STALINAS
arba
Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiurą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kudikystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, vietų ir vardų nurodymais.

Brošiura didelio formato, raudonais kaip kraujas viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 centai. Gaunama "KELEIVIO" knygyne:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.